

TURISMENS ØKONOMISKE BETYDNING 2022

© JACOB LISBYGD

Turismens økonomiske betydning i Danmark 2022

Udgivet af: VisitDenmark
Juli 2024

Adresse:

Islands Brygge 43, 3.
2300 København S
Tlf.: +45 3288 9900

Forfattere:

Martin Fønnesbech-Sandberg
Seniorøkonom
E-mail: mfs@visitdenmark.com

Emil Blicher
Økonom
E-mail: emibli@visitdenmark.com

Billeder:

VisitDenmarks Media Center

Fotografer:

Forside: Jacob Lisbygd
Side 5: Rolands Varsbergs
Side 7: Francesca Dolnier
Side 10: Jakob Vingtoft
Side 22: Mitch Wiesinger
Side 33: Christoffer Anias Sandager
Side 36: A Place To Esbjerg (2021) - Bjarke Ingels Group (BIG). Photographer: Daniel Brandt Andersen
Side 40: Daniel Villadsen
Side 51: Sophia Bergholm

Indholdsfortegnelse

Om rapporten	6
Rapportens struktur.....	6
Definition af turisme.....	6
Sammenfatning	8
Ændringer i forhold til sidste års rapport	9
1. Turismeforbruget i Danmark	11
1.1 Turismeforbrugets størrelse i dansk økonomi.....	11
1.2 Turismeforbrug fordelt på nationalitet og formål.....	13
1.3 Turismeforbrug efter overnatningsform og turismetype.....	15
1.4 Turismeforbrug fordelt på produkter.....	16
1.5 Turismeandele for forskellige produktkategorier.....	17
1.6 Turismeforbrug i kommunerne.....	18
2. Turismens samfundsøkonomiske betydning	23
2.1 Turismens afledte samfundsøkonomiske effekter.....	23
2.2 Bruttoværditilvækst.....	24
2.3 Beskæftigelse.....	26
2.4 Skatteindtægter.....	31
3. Investeringer i turismen	33
3.1. Udviklingen i turismens nettokapitalapparat.....	34
4. Offentligt turismeforbrug	36
4.1 Staten.....	37
4.2 Kommunerne.....	38
5. Bag om rapporten	41
5.1 Beregning af turismeforbrug.....	41
5.2 Beskrivelse af turismesatellitregnskabet.....	42
5.3 Ændringer i data og metode siden sidste rapport.....	44
5.4 Estimat på turismeforbruget 2023.....	47
5.5 Usikkerhed i turismeøkonomiske beregninger.....	47
5.6 Beregning af afledte effekter i LINE-modellen.....	48
Appendiks	52
Appendiks 1. Turismeforbrug i kommunerne.....	52
Appendiks 2. Turismens forretningsområder.....	57
Appendiks 3. Samlede antal overnatninger 2022 (1.000).....	58
Appendiks 4. Turisternes opholdslængder 2022 (gennemsnitlige antal overnatninger).....	58
Appendiks 5. Antal ankomster 2022 (1.000).....	60
Appendiks 6. Gennemsnitlig gruppestørrelse (økonomisk rejsegruppe, antal personer).....	61
Appendiks 7. Turisternes døgnforbrug (kr., afrundet).....	62
Appendiks 8. Gruppetdøgnforbrug (kr., afrundet).....	63
Appendiks 9. Opholdsforbrug pr. gruppe (kr., afrundet).....	63
Appendiks 10. Turisternes døgnforbrug fordelt på produkter (pct. andele).....	64
Appendiks 11. Officielle TSA-tabeller.....	65
Appendiks 12. Kilder til overnatninger.....	73
Appendiks 13. Kilder til døgnforbrug.....	74
Appendiks 14. Turismebrancher og -produktafgrænsninger.....	75
Appendiks 15. Turismens direkte værditilvækst ift. branchers værditilvækst.....	79

Appendiks 16. Forretningsområderne i dansk turisme.....	80
Referencer	82

OM RAPPORTEN

Om rapporten

Denne rapport belyser turismens økonomiske betydning i Danmark i 2022. For perspektivering henvises der enkelte steder til 2019 og 2023. Alle forbrugstal er angivet i årets priser.

Rapporten analyserer turisternes samlede forbrug i Danmark og ser på, hvordan dette forbrug skabes.

- *Hvor meget bidrager forskellige typer af turisme økonomisk til forbruget i Danmark?*
- *Hvor meget bruger turister fra forskellige lande i Danmark?*
- *Hvilke produkter køber turisterne i Danmark?*
- *Hvor meget bruger turisterne i forskellige områder af landet?*

Turismens samfundsøkonomiske betydning for beskæftigelse, værditilvækst og skatteprovenu dokumenteres. Rapporten ser også på, hvordan de samfundsøkonomiske effekter fordeler sig på brancher.

Rapportens analyser følger de internationale standarder for et turismesatellitregnskab (TSA). Termen satellitregnskab er udviklet af FN og måler størrelsen af økonomiske sektorer, der ikke er defineret som industrier i nationalregnskabet. Turisme går således på tværs af brancher, idet man følger turisternes køb af varer og tjenester inden for forskellige produkttyper sammenholdt med udbuddet.

Den regionale, makroøkonomiske input-output-model, LINE, drevet af Center for Regional- og Turismedforskning (CRT), anvendes til beregning af de samfundsmæssige effekter.

Rapportens struktur

- Kapitel 1 omhandler turismeforbruget
- Kapitel 2 ser på de samfundsøkonomiske effekter af turisternes forbrug
- Kapitel 3 ser på investeringer i turismen
- Kapitel 4 ser på offentligt turismeforbrug
- Kapitel 5 dokumenterer data og metode
- Bagerst i rapporten findes appendiks med nøgletal for turisternes overnatninger, døgnforbrug, ankomster mv. samt standardtabeller i turismesatellitregnskabet

Definition af turisme

Denne rapport følger den officielle, internationale definition af turisme,¹ som lyder:

"Turister er en delmængde af rejsende, for hvem rejsen foregår uden for personens sædvanlige miljø, i mindre end et år og med andet formål end at være ansat på den besøgte lokalitet."

Definitionen betyder, at turisme i denne rapport defineres og opgøres bredere, end man normalt finder i de officielle statistikker. Rapporten medtager således turisme, der normalt ikke indgår i f.eks. Danmarks Statistiks overnatningsstatistikker. Det drejer sig om turisme på små overnatningssteder, festivaler, krydstogtturisme, endagsturisme, besøg hos familie og venner, turisme i lejede helårsboliger samt brug af eget eller lånt feriehus.

¹ Eurostat, OECD, UN Tourism og UN (2008).

© Francesca Dolnier

SAMMENFATNING

Sammenfatning

Turisternes forbrug i Danmark

- For turismen blev 2022 et år, der langt om længe kom ud ad coronaårenes skygge. De sidste restriktioner blev hævet, og de internationale turister kom tilbage til Danmark, så 2022 blev et rekordår, hvad angår turisternes forbrug, der endte på 152,6 mia. kr. Det svarer til en stigning på 15,7 mia. kr. eller 11 pct. sammenlignet med 2019, det seneste normalår for turismen inden coronanedlukningerne.
- Et estimat på turisternes forbrug i 2023 lyder på 163,9 mia. kr., hvilket er en stigning på 11,3 mia. kr. sammenlignet med 2022.
- De udenlandske turisternes forbrug udgjorde 65,7 mia. kr. i 2022, hvilket er en stigning på 8 pct. i forhold til 2019. De danske turisternes forbrug endte på 86,9 mia. kr. svarende til en stigning på 15 pct. sammenlignet med 2019.
- De udenlandske turisternes forbrug svarede til 3,3 pct. af Danmarks samlede eksportindtægter i 2022.
- Med et forbrug på 118,9 mia. kr. stod ferieturisterne for 78 pct. af det samlede forbrug, mens de forretningsrejsendes forbrug endte på 33,7 mia. kr. svarende til 22 pct. af det samlede forbrug.
- De største kommercielle overnatningsformer var hoteller og feriehuse. Hotelgæster brugte 44,2 mia. kr., mens feriehusturister brugte 27,8 mia. kr. Det svarer samlet set til 72,0 mia. kr. eller 47 pct. af det samlede turismeforbrug.
- For den ikke-kommercielle turisme var endagsturismen med ferie som formål den største turismeform med et bidrag på 18,5 mia. kr., mens endagsforretningsrejser omsatte for 15,5 mia. kr.

Turismen i kommuner

- Københavns Kommune er den største turismekommune. Her udgjorde turisternes forbrug 31,3 mia. kr., hvilket næsten er på niveau med 2019-forbruget på 31,9 mia. kr. Forbruget i København svarede til 21 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark.
- Foruden København finder man især også de store kystdestinationer som f.eks. Varde og Ringkøbing-Skjern i toppen.
- De fem kommuner med den største turismeandel – dvs. turisternes forbrug som andel af det samlede udbud af varer og tjenester – var alle ø-kommuner. F.eks. var turismeandelen 41 pct. på Fanø og 19 pct. på Læsø, som var de kommuner, hvor andelen var størst.

Turismens samfundsøkonomiske betydning

- Turismen havde i 2022 en samlet beskæftigelseseffekt på 145.900 fuldtidsjob, hvilket er et fald på 5 pct. i forhold til 2019. Faldet – på trods af et højere forbrug – skyldes flere ting, herunder stigende priser, produktivitetsstigninger og ændret forbrugssammensætning. Beskæftigelsesmultiplikatoren fra turismeforbrug, altså antallet af job som 1 mio. kr. i gennemsnit skaber var 0,96 i 2022.
- Turismens samlede effekt på værditilvæksten var i 2022, 52,9 mia. kr. svarende til 4,4 pct. af den samlede danske værditilvækst. Turismeforbruget skabte skatteindtægterne for 52,6 mia. kr., hvilket svarer til 340.000 kr., pr. mio. kr. i turismeforbrug.

Investeringer i turisme

- Investeringsniveauet i turismen ligger under det generelle niveau, hvis man kigger på nettokapitalapparatet, dvs. beholdningen af faste aktiver, for turismespecifikke brancher. Hermed har udviklingen hverken har fulgt investeringer i andre brancher den eller turismeefterspørgslen.
- Niveauet i offentlige investeringer til turismemarkedsføring, infrastruktur, turisme- og oplevelsesudvikling samt turistinformation ligger til gengæld over 2019-niveauet, men er ikke på højde med 2020.

Ændringer i forhold til sidste års rapport

Denne rapport afløser VisitDenmarks seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning 2021, udgivet i 2023. I opgørelsen af turismeforbruget i 2022 er en række kilder blevet opdateret samtidig med, at der er foretaget nogle korrektioner og metodeændringer i modellen. Pga. de mange ændringer har det været en prioritet også at revidere turismeforbruget fra 2019 og frem, så der kan fås et opdateret billede af turismens betydning inden, under og efter COVID-19-pandemien.

Ændringerne er kort beskrevet neden for og uddybet i metodeafsnittet, 4.3, mens estimatet på turismeforbruget 2023, herunder inflationspåvirkningen, beskrives i afsnit 4.4.

Det samlede turismeforbrug i 2019 og 2022 er revideret en smule fra 137,0 til 136,9 mia. kr. i 2019 og fra 152,3 til 152,6 mia. kr. i 2022. Revisionerne i 2020 og 2021 er betydeligt større, hhv. fra 102,5 til 97,6 mia. kr. i 2020 og fra 118,2 til 109,7 mia. kr. i 2021.

Herudover er den turismeskabte beskæftigelse inkl. afledte effekter revideret ned fra 169.000 til 154.000 årsværk i 2019, fra 121.000 til 119.000 årsværk i 2020 og fra 120.000 til 115.000 årsværk i 2021.

Revisionen skyldes primært tre forhold:

- **Opdaterede kilder**

VisitDenmark har implementeret resultaterne af tre undersøgelser:

- Døgnforbrug fra Turistundersøgelsen
- Privat brug af feriehuse fra Sommerhusundersøgelsen
- Udenlandsk endagsturisme fra Endagsundersøgelsen

Samlet giver data fra Turistundersøgelsen og Sommerhusundersøgelsen mindre opjusteringer af 2022-tallene, mens Endagsundersøgelsen giver en nedjustering.

Ændringer for enkelte dele af turismen – turismeform, nationalitet eller geografi – kan dog være både større eller mindre. Bl.a. er feriehusturisters døgnforbrug steget pænt, mens hotelturisters, herunder især forretningsturisters forbrug, er gået tilbage. Også forbruget fra norske og svenske endagsturister er nedjusteret som følge af den nye undersøgelse.

- **Nedjusteringer i turismeforbruget fra danske endagsturister på ferie og danske forretningsturister**
Som følge af CRT's beregninger af turisternes klimaaftryk er danske endagsturisters forbrug på køretøjers brændstof nedjusteret, da det før virkede urealistisk højt. Ændringen tager således nu højde for køretøjers øgede brændstof-effektivitet.

Også danske forretningsturisters forbrug er i den seneste modelversion blevet nedjusteret pga. en fejlrettelse. I modellen er der indsat en nødvendig begrænsning, som sikrer, at de danske forretningsturisters forbrug ikke kan overstige det samlede råvareforbrug primært for produktgruppen, "Rejsebureauer og anden rejseservice".

- **Nedjustering af forretningsturisters økonomiske effekter**

CRT har fjernet en dobbeltberegning af danske forretningsturisters økonomiske effekt. Førhen var der indirekte lavet en antagelse om, at virksomhederne producerede det samme, selvom de ikke havde udgifter til forretningsrejser. Dette betød, at virksomhederne kunstigt blev mere produktive, og effekten blev derfor overvurderet.

Nu kan der kun opnås effekt via efterspørgslen, da virksomhederne i den alternative situation kan sende forretningsturister til udlandet eller øge importen for et tilsvarende beløb og derigennem holde forholdet mellem input og produktionsværdi konstant for virksomhederne, hvilket fjerner effekten gennem udbuddet.

Omstændigheder omkring de turismefølgende effekter i årene 2019 til 2022 beskrives desuden i afsnit 5.6.2.

© Jakob Vingtoft

KAPITEL 1

Turismeforbrug

1. Turismeforbruget i Danmark

Dansk turisme har omsider rejst sig oven på COVID-19-pandemien og de efterfølgende restriktioner. Turisternes samlede forbrug i Danmark steg således fra 136,9 mia. kr. i 2019 til 152,6 mia. kr. i 2022, svarende til en fremgang på 15,7 mia. kr. Beløbet afspejler danske og udenlandske turisters (inkl. forretningsrejsende) direkte omsætning ved køb af varer og tjenester i Danmark.

Det anslås, at turisterne lagde 163,9 mia. kr. i Danmark i 2023, jf. tabel 1.1.1. Dette er 27,0 mia. kr. mere end i 2019. Bemærk, at estimatet for turismeforbruget i 2023 ikke følger satellitregnskabsmetoden, men bygger på en fremskrivning af turismeforbruget med udviklingen i overnatninger og priser.

Også i 2023 spillede stigende priser en rolle for forbrugstillene, der i rapporten er opgjort i løbende priser. Sammenlignes 2023 med 2022 driver stigende priser for turisterne i gennemsnit 5 pct. point af den samlede udvikling på 7 pct. Dette svarer til et turismeforbrug i faste priser på 155,9 mia. kr. i 2023.

Der refereres i dette kapitel flere steder til 2019 for at sammenligne udviklingen med seneste normale år inden pandemien, da store dele af 2020 og 2021 var præget af både nedlukninger og rejserestriktioner. Disse ramte især udenlandske turister og kommerciel turisme, dvs. turisme med betalt overnatning.

Tabel 1.1.1 Udvikling i turismeforbrug 2019-2023* fordelt på type og Danmark/udland

	Turismeforbrug					Ændring		Ændring	
	2019	2020	2021	2022	2023*	2019-2022	2019-2023*		
	mia. kr.					mia. kr.		pct.	
I alt	136,9	97,6	109,7	152,6	163,9	15,7	11%	27,0	20%
Kommerciel	81,7	53,2	64,8	97,7	106,7	16,0	20%	25,0	31%
Ikke-kommerciel	55,2	44,4	44,9	54,9	57,2	-0,3	-1%	1,9	3%
Danmark	75,9	71,6	80,1	86,9	90,4	11,1	15%	14,6	19%
Kommerciel	33,7	32,6	41,0	43,9	45,4	10,1	30%	11,7	35%
Ikke-kommerciel	42,1	39,0	39,1	43,0	45,0	0,9	2%	2,9	7%
Udlandet	61,1	26,0	29,6	65,7	73,4	4,6	8%	12,4	20%
Kommerciel	47,9	20,6	23,8	53,8	61,3	5,9	12%	13,4	28%
Ikke-kommerciel	13,1	5,4	5,8	11,9	12,1	-1,2	-9%	-1,0	-8%

Noter: Kommerciel turisme er turisme med betalt overnatning på hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, i lejet feriehus, lystbådehavn, på krydstogt eller festival. Ikke-kommerciel turisme dækker turisme uden betalt overnatning i eget/lånt feriehus, hos familie/venner og endagsturisme.

*Opgjort i løbende priser. 2023-tallene er ikke beregnet ved satellitregnskabsmetoden, men bygger på en fremskrivning af turismeforbruget med udviklingen i overnatningstal og priser. Se evt. afsnit 4.3.3 for metode.

1.1 Turismeforbrugets størrelse i dansk økonomi

Turismeforbruget på 152,6 mia. kr. i 2022 udgjorde 2,0 pct. af det totale udbud af varer og tjenester i Danmark,² hvilket er et fald ift. 2019, hvor turismen udgjorde 2,3 pct. af det samlede udbud. Turismeforbrugets andel af udbuddet kaldes turismeandelen og viser, hvor vigtig turisternes efterspørgsel er for den økonomiske aktivitet. En høj turismeandel indikerer således en høj afhængighed af turismen. Turismeandelen varierer for forskellige produkter og brancher.³ Der er også betydelig geografisk variation i turismens relative betydning, hvilket afspejler regionale forskelle i turismeforbruget og erhvervsstrukturen.

² Udbuddet består af den danske produktion tillagt import og skatter. Skatter og afgifter lægges til for at kunne sammenligne udbud med turismeforbrug, som inkluderer moms og afgifter. Udbud og efterspørgsel beregnes i turismesatellitregnskabet og fremgår af TSA-tabel 6 i appendiks 11. Udbuddet må ikke forveksles med BNP, som er dansk produktion minus forbrug i produktion og dermed mindre. TSA-tabel 6 viser også branchefordelt værditilvækst for "turismespecifikke brancher", "turismeforbundne brancher" og "andre brancher". Denne rapport anvender ikke disse tal for brancheværditilvækst, da de indeholder hele branchens produktion, uanset om den skabes via turisters eller lokales forbrug.

³ I turismesatellitregnskabet defineres turismekaraktéristiske produkter ved, at disse næppe ville blive produceret, hvis ikke der var turisme. Dermed ville grundlaget for de turismespecifikke brancher, som producerer disse produkter, heller ikke eksistere.

1.1.1 Udenlandsk turismeforbrug

De udenlandske turisternes forbrug i Danmark skaber valutaindtægter og bidrager til landets samlede eksport.

Ud af et samlet forbrug på 152,6 mia. kr. tegnede de udenlandske turister sig for 65,7 mia. kr. i 2022. Dette er næsten fem mia. kr. mere i forhold til niveauet i 2019 og mere end en fordobling i forhold 2021, hvor de udenlandske turisternes forbrug lå på 29,6 mia. kr. Det bemærkes, at priserne generelt steg 10 pct. fra 2019 til 2022 jf. forbrugerprisindekset.

Tabel 1.1.2 viser turismens eksportindtægter sammenlignet med de samlede danske eksportindtægter og en række andre indtægtskilder på betalingsbalancens løbende poster. Det udenlandske turismeforbrugs andel af eksporten faldt fra 4,5 pct. i 2019 til 3,3 pct. i 2022. En del af forklaringen er, at indtægter fra søtransport mere end fordobledes fra 2019 til 2022.

Opgjort som andel af tjenesteeksporten udgjorde turismen 11,0 pct. i 2019 og 7,0 pct. i 2022.

Tabel 1.1.2 Udenlandsk turismeforbrugs størrelse i forhold til samlede eksportindtægter 2019 og 2022

Vare- eller tjenestegruppe	Indtægt på betalingsbalancen		Andel af varer og tjenester i alt		Andel af tjenester i alt	
	2019	2022	2019	2022	2019	2022
	mia. kr.		pct.		pct.	
Varer og tjenester	1.355,3	1.982,5	100,0	100,0		
Varer	799,1	1.049,6	59,0	52,9		
Tjenester	556,3	932,9	41,0	47,1	100,0	100,0
Turisme	61,1	65,7	4,5	3,3	11,0	7,0
<u>5 største varegrupper</u>						
Næringsmidler, drikkevarer og tobak	101,5	123,4	7,5	6,2		
Elektriske maskiner, apparater og udstyr	53,3	48,0	3,9	2,4		
Beklædning	31,2	43,5	2,3	2,2		
Dele og tilbehør til ikke-elektriske maskiner og mekaniske instrumenter	42,8	41,5	2,8	2,1		
Jern og stål	11,7	17,8	0,9	0,9		
<u>5 største tjenestegrupper</u>						
Transport inkl. søtransport	296,3	634,7	21,9	32,0	53,3	68,0
Telekommunikations-, computer- og informationstjenester	40,6	51,7	3,0	2,6	7,3	5,5
Royalties og licenser	25,9	45,3	1,9	2,3	4,6	4,9
Bygge- og anlægstjenester	43,3	26,9	3,2	1,4	7,8	2,9
Finansielle tjenester	5,7	8,5	0,4	0,4	1,0	0,9

Noter: Eksporten af varer og tjenester er opgjort som de samlede indtægter på betalingsbalancens løbende poster. Turismeeksporten består af udenlandske turisternes køb af varer og tjenester i Danmark. Data er sorteret efter 2022-indtægten. Søtransport udgør størstedelen af Transport, 561 mia. i 2022. Alle brancher, der starter med "Andre" er sorteret fra. Kilde: Danmarks Statistiks betalingsbalancestatistik, BEC2Y, UHTY og VisitDenmarks egne beregninger.

Som det fremgår, var de største poster på betalingsbalancen i 2022 "Transport" og "Næringsmidler, drikkevarer og tobak". Efter disse to poster følger "Turisme" med 65,7 mia. kr.

Det skal dog nævnes, at en sammenligning af turismens eksportindtægter med betalingsbalancens eksport af specifikke varer og tjenester ikke er reel, da turisme ikke er et præcist afgrænset produkt, men går på tværs af vare- og tjenestegrupper.

Man skal også være opmærksom på, at den placering turismen får på ovenstående eksportliste afhænger af, hvordan man grupperer betalingsbalancens løbende poster. Opdelers man vare- og tjenestegrupperne i mere detaljerede undergrupper, bliver turismen relativt stor, mens turismen får en placering længere nede af listen, hvis de øvrige varer og tjenester slås sammen i større grupper.

1.2 Turismeforbrug fordelt på nationalitet og formål

Danskernes turismeforbrug tegnede sig for 86,9 mia. kr. eller 57 pct. af det samlede turismeforbrug, mens de udenlandske turisters forbrug udgjorde 65,7 mia. kr. eller 43 pct. i Danmark i 2022. Hermed er det danske turismeforbrug 11,1 mia. kr. over 2019-niveauet, mens det udenlandske turismeforbrug er 4,6 mia. kr. over 2019-niveauet.

Tyskland var det største udenlandske marked for dansk turisme i 2022 med et forbrug på 24,8 mia. kr. svarende til 16,2 pct. af det samlede turismeforbrug og 37,7 pct. af det udenlandske turismeforbrug i Danmark. Herefter fulgte Norge og Sverige med hhv. 8,0 mia. kr. og 6,8 mia. kr., mens USA, Nederlandene og Storbritannien indtog pladserne fire til seks med turismeforbrug på hhv. 3,5 mia. kr., 3,5 mia. kr. og 3,1 mia. kr. Frankrig, Italien og Spanien var også vigtige markeder og bidrog sammenlagt med 3,5 mia. kr. til den danske økonomi.

Ses der på udviklingen i turismeforbruget fra 2019 til 2022 var i mere end halvdelen af landene (16 ud af 30) stadig under niveauet fra 2019 jf. tabel 1.2.1. Uden stigningen i tyske turisters forbrug på 6,1 mia. kr. faldt det samlede udenlandske turismeforbrug fra 2019 til 2022, hvilket understreger vigtigheden af det tyske marked.

Også de nederlandske turisters forbrug har udviklet sig positivt med en stigning på 1,2 mia. kr. Det største tab i turisternes forbrug findes hos de kinesiske turister, hvis forbrug faldt med 810 mio. kr., hvilket understreger, at de asiatiske turisters forbrug endnu ikke er på niveau med forbruget i 2019.

Relativt set er andelen af tyskernes forbrug steget fra 30,7 pct. af det samlede udenlandske forbrug i 2019 til 37,7 pct. i 2022, mens andelen hos andre store turistegrupper som nordmænd og svenskere er faldet. Nordmændenes andel af det samlede udenlandske forbrug er faldet fra 12,9 pct. i 2019 til 12,1 pct. i 2022. Tilsvarende er svenskernes andel faldet fra 12,3 pct. til 10,4 pct. på de tre år. Russiske turister indtager pladsen som den nationalitet med det mindste turismeforbrug i 2022.

Forretningsturismen var særligt hårdt ramt af COVID-19-pandemien og diverse restriktioner såsom nedlukninger og forsamlingsforbud, men var i 2022 over 2019-niveauet målt i løbende priser. Størstedelen af forbruget i 2022, 118,9 mia. kr., blev lagt af ferieturister.

Danske og udenlandske ferierejsende stod for 78 pct. af det samlede turismeforbrug, mens forretningsrejsende stod for de resterende 22 pct., svarende til 33,7 mia. kr. Blandt de udenlandske turister stod feriegæsternes forbrug for 86 pct. af det samlede udenlandske forbrug. For danskerne var andelen 71 pct.⁴

Tabel 1.2.1. viser turismeforbruget fordelt på nationalitet og formål.

Appendikstabel 16.1.1 viser turismeforbruget opdelt på forretningsområder, kyst- og naturturisme, storbyturisme og erhvervs- og mødeturisme.

⁴ Det skal nævnes, at formålet (ferie/forretning) på hotel i overnatningsstatistikken kun registreres overordnet og ikke på nationalitet. Derfor antages nationalitetsfordelingen at være den samme for ferie- og forretningsturister for hvert hotel.

Tabel 1.2.1 Turismeforbrug fordelt på bopælsland og formål 2022 og udvikling i forhold til 2019

	I alt 2022	Udvikling		Andele		Ferierejser		Forretningsrejser	
		2019-2022	2022 af (pct.)		2022		2022		
			Samlet turisme	Udenlandsk turisme					
	mio. kr.		pct.		mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	
I alt	152.609	15.692	100,0	-	118.926	100,0	33.683	100,0	
Danmark	86.913	11.056	57,0	-	62.118	52,2	24.796	73,6	
Udlandet i alt	65.695	4.636	43,0	100	56.808	47,8	8.887	26,4	
Heraf:									
Tyskland	24.797	6.059	16,2	37,7	23.792	20,0	1.005	3,0	
Norge	7.964	70	5,2	12,1	6.737	5,7	1.227	3,6	
Sverige	6.833	-697	4,5	10,4	5.754	4,8	1.080	3,2	
USA	3.545	-454	2,3	5,4	2.830	2,4	715	2,1	
Nederlandene	3.494	1.190	2,3	5,3	2.834	2,4	661	2,0	
Storbritannien	3.090	-269	2,0	4,7	2.133	1,8	957	2,8	
Frankrig	1.469	-127	1,0	2,2	1.155	1,0	314	0,9	
Italien	1.034	-67	0,7	1,6	715	0,6	319	0,9	
Spanien	980	100	0,6	1,5	755	0,6	225	0,7	
Schweiz	942	123	0,6	1,4	731	0,6	211	0,6	
Polen	855	243	0,6	1,3	689	0,6	166	0,5	
Belgien og Luxembourg	819	197	0,5	1,2	647	0,5	172	0,5	
Finland	619	12	0,4	0,9	407	0,3	213	0,6	
Australien	579	-130	0,4	0,9	526	0,4	53	0,2	
Canada	326	-61	0,2	0,5	263	0,2	63	0,2	
Østrig	319	64	0,2	0,5	234	0,2	86	0,3	
Irland	302	66	0,2	0,5	216	0,2	86	0,3	
Portugal	275	29	0,2	0,4	226	0,2	50	0,1	
Kina	220	-810	0,1	0,3	174	0,1	46	0,1	
Brasilien	198	-48	0,1	0,3	165	0,1	33	0,1	
Grækenland	188	9	0,1	0,3	144	0,1	44	0,1	
Indien	179	-150	0,1	0,3	112	0,1	67	0,2	
Japan	161	-239	0,1	0,2	138	0,1	22	0,1	
Sydkorea	102	-76	0,1	0,2	87	0,1	15	0,0	
Rusland	99	-198	0,1	0,2	80	0,1	20	0,1	
Øvrige Europa	188	-1.670	0,1	0,3	1.402	1,2	401	1,2	
Øvrige Østeuropa	179	-1.277	0,1	0,3	1.216	1,0	339	1,0	
Øvrige Asien	161	-1.017	0,1	0,2	807	0,7	192	0,6	
Øvrige Amerika	102	-437	0,1	0,2	392	0,3	51	0,2	
Øvrige lande	99	-1.373	0,1	0,2	1.448	1,2	57	0,2	

Noter: Udenlandske forretningsrejsendes forbrug indeholder ikke oplysninger om endagsrejsende.

I overnatningsstatistikken registreres formålene ferie/forretning på hotel kun overordnet, hvorfor samme fordeling antages for hver nationalitet.

1.3 Turismeforbrug efter overnatningsform og turismetype

VisitDenmark opdeler turismen i kommercielle og ikke-kommercielle overnatningsformer. For hver enkelt overnatningsform opgøres, hvad gæsterne på de enkelte overnatningsformer samlet set bruger i Danmark.

Turismeforbrug på kommercielle overnatningsformer dækker det forbrug, der skabes af turister, som bor på de betalte overnatningssteder: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lejet feriehus, lystbådehavn, lejet helårsbolig (Airbnb mm.), krydstogtskib⁵ og festival.⁶ I opgørelsen af dette forbrug indgår det samlede forbrug fra turister på disse overnatningssteder og dermed ikke kun forbruget til overnatning.

Turismen på de fleste kommercielle overnatningsformer er veldokumenteret, og udviklingen kan følges løbende med forholdsvis stor præcision.⁷

Turismeforbrug på ikke-kommercielle overnatningsformer dækker det forbrug, der skabes af turister, som overnatter på de private overnatningssteder: eget feriehus, lånt feriehus, hos familie/venner, og hvor der typisk ikke betales for overnatning. Desuden indgår endagsturisme.

Turismen på de ikke-kommercielle overnatningsformer er mindre veldokumenteret og har som turismeform mindre bevågenhed. Turismeformen indgår ikke desto mindre i denne rapport, da den er en del af turismen som helhed og defineret af verdensturismeorganisationen UN Tourism.

Tabel 1.3.1 viser turismeforbruget fordelt på hhv. kommercielle og ikke-kommercielle overnatningsformer. Den kommercielle turisme udgjorde 64 pct. af turismeforbruget i 2022, mens den ikke-kommercielle turisme udgjorde 36 pct. Til sammenligning var fordelingen i 2019, 60/40. De udenlandske turister bruger generelt flere penge inden for kommercielle overnatningsformer, hvilket kan forklare, hvorfor COVID-19-pandemien ramte den kommercielle del af turismen relativt hårdest.

Turister på kommercielle overnatningsformer brugte 97,7 mia. kr. i 2022, hvilket er en stigning på 16,0 mia. kr. i forhold til 2019. Især forbruget fra hotelgæster på ferie samt turister i lejet feriehus havde en stor stigning på hhv. 4,5 mia. kr. og 7,1 mia. kr. sammenlignet med 2019. Således udgjorde forbruget for hotelgæster på ferie 26,0 mia. kr. i 2022, mens det udgjorde 27,8 mia. kr. for feriehusgæster.

Af de kommercielle overnatningsformer var det kun krydstogt, der havde en tilbagegang i 2022 sammenlignet med 2019 (på 156 mio. kr.). 2022 var også året, hvor festivalerne første gang blev afholdt igen siden 2019, efter de havde været aflyst i 2020 og 2021.

Forbruget inden for ikke-kommerciel turisme udgjorde 54,9 mia. kr. i 2022, hvilket var en nedgang på 309 mio. kr. fra 2019. Danskernes brug af feriehus, både eget og lånt, opvejede en stor del af faldet i turismeforbruget fra 2019 til 2022, og nedgangen kan primært tilskrives ferieendagsturisterne, der med et fald på 3,5 mia. kr. havde et forbrug i 2022 på 18,5 mia. kr.

Årsagen til det store forbrug for de ikke-kommercielle overnatningsformer er, at de omfatter et meget stort antal overnatninger samt mange endagsturister. Til gengæld er døgnforbruget pr. turist typisk lavere end for den kommercielle turisme.

⁵ Kun krydstogtgæster, der ikke overnatter på land, tælles i denne kategori.

⁶ Kun festivalgæster med overnatning.

⁷ Danmarks Statistik offentliggør månedlig og årlig overnatningsstatistik for hoteller, feriecentre, camping, vandrerhjem, feriehus og lystbådehavne. Disse overnatningsformer udgjorde 91 pct. af forbruget på de kommercielle overnatningsformer i 2022. Desuden undersøges turisternes døgnforbrug på disse overnatningsformer hvert tredje år i VisitDenmarks store turistundersøgelser.

Tabel 1.3.1 Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer og Danmark/udlandet 2022 og udvikling i forhold til 2019

	2022	Udv.	Fordeling		2022		
	I alt	2019-2022	2022	Udlændinge	Danskere		
	mio. kr.		pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	152.609	15.692	100	65.695	100	86.913	100
Kommercielle overnatningsformer	97.678	16.001	64	53.804	82	43.873	50
Heraf:							
Hotel - ferie	25.974	4.495	17	11.929	18	14.046	16
Hotel - forretning	18.225	240	12	8.887	14	9.337	11
Feriecenter	4.463	1.696	3	1.549	2	2.914	3
Camping ¹	8.144	863	5	3.577	5	4.567	5
Vandrerhjem	3.040	714	2	1.663	3	1.377	2
Lystbåde	1.077	228	1	501	1	576	1
Lejet feriehus	27.785	7.138	18	18.892	29	8.894	10
Lejet helårsbolig	7.761	710	5	6.291	10	1.470	2
Festival ²	836	74	1	148	0	688	1
Krydstogt ³	372	-156	0	368	1	4	0
Ikke-kommercielle overnatningsformer	54.931	-309	36	11.891	18	43.040	50
Heraf:							
Eget feriehus	6.387	657	4	0	0	6.387	7
Lånt feriehus	4.254	916	3	0	0	4.254	5
Familie/venner	10.367	933	7	7.460	11	2.907	3
Endagsturister - ferie	18.465	-3.471	12	4.432	7	14.034	16
Endagsturister - forretning	15.458	657	10	0	0	15.458	18

¹Udgifter til campingvogne o. lign. er ikke medtaget i turismeforbruget.

²Indeholder kun overnattende festivalgæster.

³Indeholder kun krydstogtgæster, der ikke overnattede på land i forbindelse med deres besøg i Danmark.

1.4 Turismeforbrug fordelt på produkter

Turisternes forbrug adskiller sig normalt fra de lokales forbrug. F.eks. bruger turister en stor del af budgettet på overnatning, transport og restaurant- og cafébesøg, men de køber også mange andre typer varer og tjenester.

VisitDenmarks opgørelse af turismeforbruget følger retningslinjerne i det såkaldte turismesatellitregnskab, der indeholder en opdeling af turismeforbruget i "turismeprodukter", "turismeforbundne produkter" (detailhandel) og "ikke-turismespecifikke produkter" (andre produkter), jf. afsnit 5.2 og appendiks 11 om turismesatellitregnskabet.

Tabel 1.4.1 viser turismeforbruget i 2022 fordelt efter denne klassificering. Ud af det samlede turismeforbrug på 152,6 mia. kr. blev 57 pct. brugt på turismeprodukter. Udgifter til transport fyldte mest med 30,7 mia. kr. svarende til 20 pct. Dernæst fyldte udgifterne til overnatning og restaurant ca. lige meget med hhv. 22,9 og 22,8 mia. kr., nemlig 15 pct. hver af regnskabet.

Turisternes forbrug omfatter også en bred vifte af andre produkter end de typiske turismeprodukter. Detailhandlen udgjorde 39,3 mia. kr., svarende til 26 pct. af det samlede turismeforbrug. Heraf blev 17,5 mia. kr. brugt på køb af føde- og drikkevarer samt tobak svarende til 11 pct. af det samlede turismeforbrug.

Kategorien "andre produkter" udgjorde 17 pct. af det samlede forbrug svarende til 26,4 mia. kr. "Andre produkter" omfatter bl.a. "boligbenyttelse og ejendomsmæglere", "finans og forsikring" og "teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester".

Ferie- og forretningsrejsende havde forskellige forbrugsmønstre. 94 pct. af forbruget fra forretningsturismen var koncentreret omkring turismeprodukter i 2022, hvilket skyldtes, at forretningsturister brugte mange penge særligt på transport og overnatning. Forbruget fra ferieturismen var mere jævnt fordelt, og forbruget på turismeprodukter udgjorde 47 pct.

Tabel 1.4.1 Turismeforbrug fordelt på produkter og formål 2022

	I alt		Ferierejser		Forretningsrejser	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	152.609	100	118.926	100	33.683	100
Turismeprodukter	86.911	57	55.354	47	31.557	94
Heraf:						
Overnatning	22.887	15	15.187	13	7.700	23
Restaurant	22.847	15	19.238	16	3.608	11
Transport ¹	30.700	20	12.527	11	18.173	54
Rejsservice	3.288	2	1.407	1	1.881	6
Kultur og forlystelser	7.009	5	6.814	6	195	1
Lystbådehavne	180	0	180	0	0	0
Detailhandel	39.309	26	38.097	32	1.212	4
Heraf:						
Føde- og drikkevarer samt tobak	17.529	11	17.100	14	429	1
Benzin og andet brændstof	8.255	5	8.142	7	113	0
Andet	13.525	9	12.855	11	670	2
Andre produkter	26.389	17	25.475	21	913	3

¹Transport dækker turisternes forbrug på transport i Danmark. Det kan være taxa, bus og metro, men også transport over længere afstande som f.eks. tog, færge og indenrigsfly. Udgifter til broafgifter og billeje indgår også.

1.5 Turismeandele for forskellige produktkategorier

Turismeforbruget udgjorde 2,0 pct. af det totale udbud af varer og tjenester⁸ i Danmark i 2022. Dette er et fald fra 2,3 pct. i 2019. Det skal dog bemærkes, at selvom turismeforbruget steg med 11 pct. fra 2019 til 2022, så steg det samlede udbud af varer og tjenester med 31 pct. i samme periode. Turismeandelen varierede for de forskellige produktkategorier.

I 2022 udgjorde turismen 94 pct. af det samlede overnatningsudbud mod 83 pct. i 2019, 29 pct. af udbuddet af rejsservice mod 17 pct. i 2019 og 29 pct. af restaurantudbuddet mod 31 pct. i 2019. Det er ikke overraskende, at turister tegnede sig for en stor del af efterspørgslen efter disse produkter.⁹

Samlet set faldt turismeforbrugets andel af detailhandelsudbuddet fra 1,5 pct. i 2019 til 1,2 pct. i 2022, mens der absolut set ikke var stor forskel i beløbene på 39,5 mia. kr. i 2019 og 39,3 mia. kr. i 2022. Andelen var størst i produktgrupperne "benzin og andet brændstof" og "føde- og drikkevarer samt tobak", der begge lå på 5,5 pct. i både 2019 og 2022.

⁸ Udbuddet er angivet som tilgang og anvendelse, dvs. BNP og import af varer og tjenester på tilgangssiden og forbrug, bruttoinvesteringer og eksport af varer og tjenester på anvendelsessiden.

⁹ Afgrænsningen af turismespecifikke produkter går netop på, at disse produkter næppe ville blive produceret, hvis ikke der var turisme.

Tabel 1.5.1 Turismeforbrug og andele af samlet udbud 2019 og 2022

	Turismeforbrug		Indenlandsk udbud		Turismeandel	
	2019	2022	2019	2022	2019	2022
	mio. kr.				pct.	
I alt	136.917	152.609	5.916.350	7.721.127	2,3	2,0
Turismeprodukter	74.477	86.911	335.485	382.062	22,2	22,7
Heraf:						
Overnatning	18.114	22.887	21.849	24.398	82,9	93,8
Restaurant	21.859	22.847	70.114	77.642	31,2	29,4
Transport	24.114	30.700	165.025	198.046	14,6	15,5
Rejseservice	3.058	3.288	18.099	11.197	16,9	29,4
Kultur og forlystelser	7.187	7.009	59.926	70.219	12,0	10,0
Lystbådehavne	145	180	472	560	30,7	32,2
Detailhandel	39.453	39.309	2.554.804	3.380.761	1,5	1,2
Heraf:						
Føde- og drikkevarer samt tobak	16.099	17.529	293.279	370.845	5,5	4,7
Benzin og andet brændstof	9.540	8.255	172.996	300.486	5,5	2,7
Andet	13.814	13.525	2.088.528	2.709.430	0,7	0,5
Andre produkter	22.987	26.389	3.026.062	3.958.303	0,8	0,7

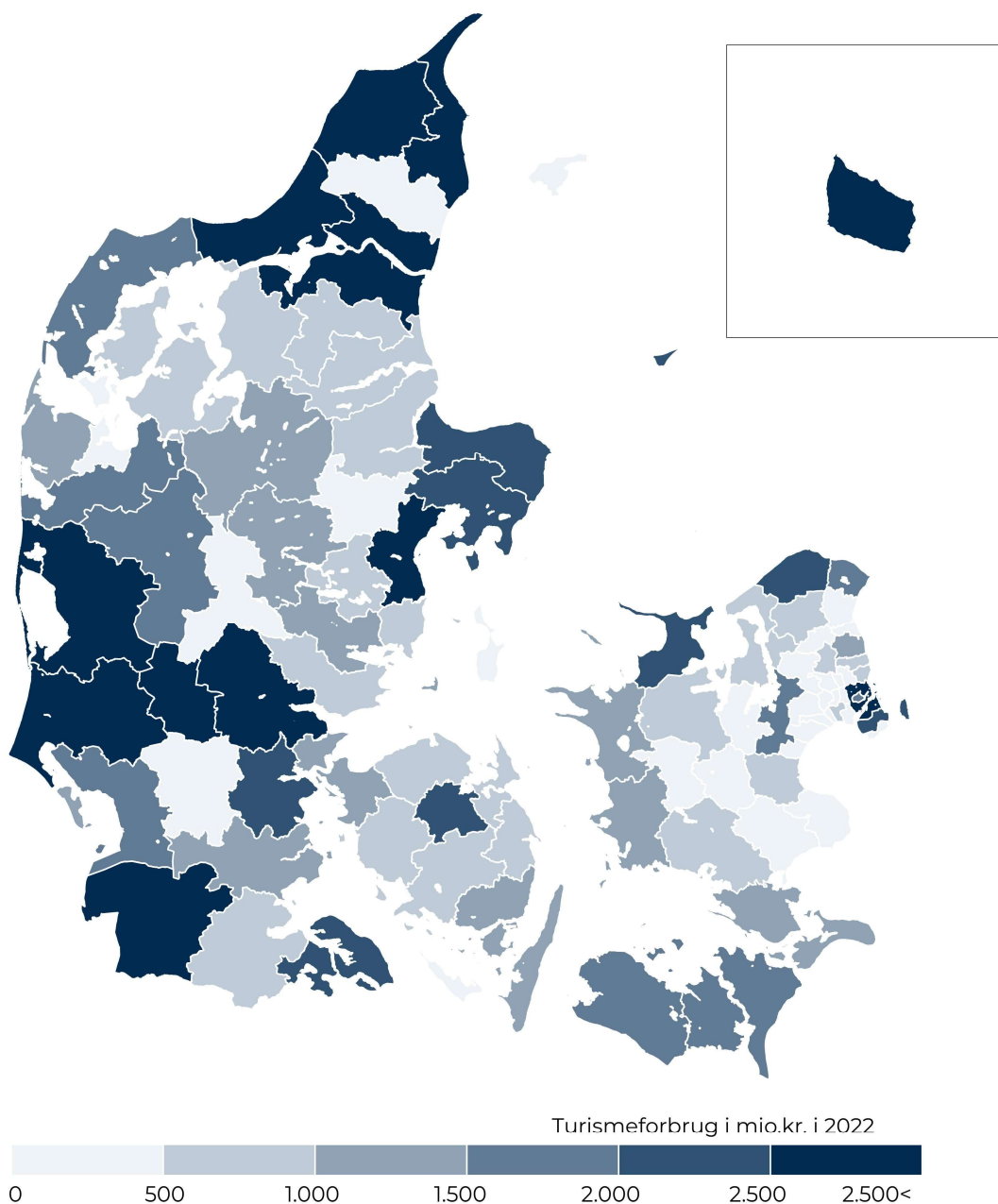
1.6 Turismeforbrug i kommunerne

Turismen og turismeforbruget er spredt i hele landet. Figur 1.6.1 viser turismeforbrugets størrelse fordelt på kommuner.¹⁰ I alle kommuner skaber turismen omsætning. Det gennemsnitlige turismeforbrug pr. kommune var 1,6 mia. kr. i 2022, hvilket er en stigning fra 1,4 mia. kr. i 2019. I begge år var der stor variation omkring dette gennemsnit.

Den mindste turistkommune var Vallensbæk, hvor turisterne brugte 62 mio. kr. i 2022. Den største var København, hvor turisterne brugte 31.305 mio. kr. i 2022. Appendiks 1 viser det samlede turismeforbrug i hver kommune sammenholdt med udbuddet, hvilket giver et billede af turismens relative betydning lokalt.

¹⁰ Det kommunale turismeforbrug er forbundet med usikkerhed, navnlig fordi de bagvedliggende turistmængder (overnatninger og endagsbesøg) i nogen grad er estimerede, og fordi det antages, at turistens samlede forbrug er placeret i overnatningskommunen (destinationskommunen for endagsturister).

Figur 1.6.1 Turismeforbrug i kommunerne 2022, mio. kr.

En stor andel af turismeforbruget er samlet på et relativt lille antal kommuner. De 10 største turismekommuner tegnede sig i 2022 for 46 pct. af det samlede turismeforbrug. Det skal også nævnes, at selvom en femtedel af kommunerne (21 ud af 98) oplevede et fald i turismeforbruget fra 2019 til 2022, så oplevede de resterende 77 kommuner en fremgang i turismeforbruget i samme periode. Kommunerne med fremgang var især kendetegnet ved en høj grad af ferieturisme, især i feriehuse og på hotel, og indenlandsk turisme samt en lav grad af forretningsturisme.

Tabel 1.6.1 viser de 10 største turismekommuner i Danmark i 2022 – både i forhold til turismeforbruget og turismeforbrugets andel af det samlede udbud af varer og tjenester i kommunen. Desuden er udviklingen i forhold til 2019 angivet.

København er kommunen med det markant største turismeforbrug, idet turisterne her lagde 31,3 mia. kr. eller 21 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark. Til trods for dette, har kommunen dog oplevet en

tilbagegang på 552 mio. kr. fra 2019 til 2022. Dette skyldes bl.a., at forbruget fra forretningsturismen faldt med 847 mio. kr., mens ferieturismen steg med 296 mio. kr.

Fra 2019 til 2022 er anden- og tredjepladsen byttet rundt, således at Varde i 2022 havde det andet største turismeforbrug på 6,2 mia. kr., mens Aarhus havde det tredje største turismeforbrug på 6,1 mia. kr. Begge kommuner har – modsat København – haft en stigning i turismeforbruget fra 2019 til 2022.

De to største bykommuner og de to vestkystkommuner, København, Aarhus, Varde og Ringkøbing-Skjern, tegnede sig sammenlagt for en tredjedel af den samlede turismeomsætning i Danmark i 2022. Dette illustrerer, at både byturismen og kyst- og naturturismen yder vigtige bidrag til turismens økonomiske betydning.

Med en turismeandel på 41 pct. var Fanø den kommune i 2022, hvor turismen fyldte mest af den lokale økonomi. På top-10-listen lå også en del andre ø-kommuner, f.eks. Læsø, Bornholm, Samsø og Ærø.

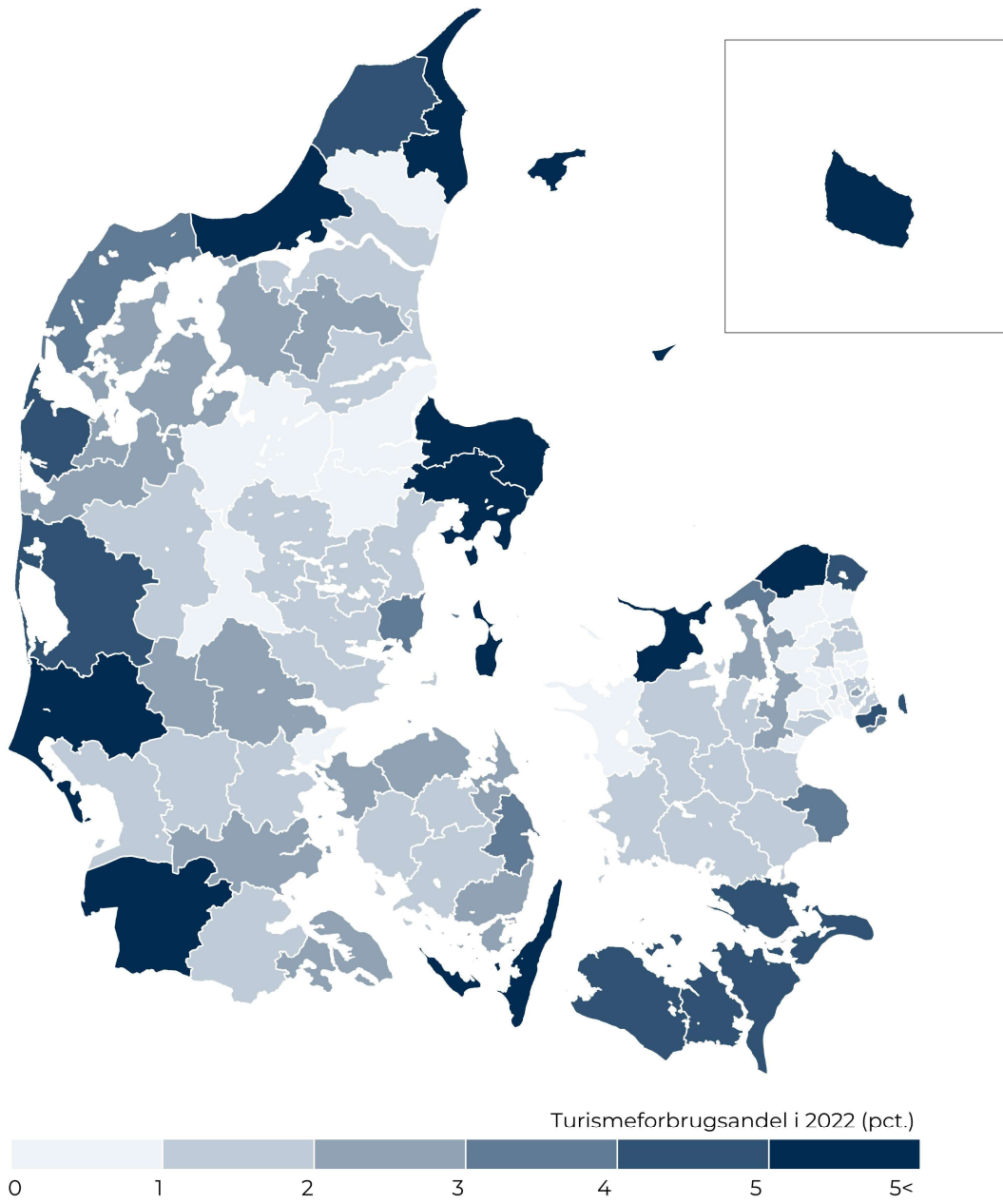
Varde, Bornholm og Jammerbugt lå i top-10 både mht. absolut turismeforbrug og i forhold til den samlede økonomi og var således særligt afhængige af turismen.

Tabel 1.6.1 Turismeforbrug og turismeandele på kommuner, top 10, 2022 og udvikling i forhold til 2019

Nr.	Top 10 kommuner		Turismeforbrug		Top 10 kommuner		Turismeandel	
	2022	Udv. 2019-2022	2022	Udv. 2019-2022	2022	Udv. 2019-2022	2022	Udv. 2019-2022
			mio. kr.				pct.	
1	-	København	31.305	-552	Fanø		41%	2,7%
2	+1	Varde	6.168	1.457	Læsø		19%	2,2%
3	-1	Aarhus	6.112	624	Bornholm		12%	1,0%
4	-	Ringkøbing-Skjern	6.107	1.972	Varde		11%	0,6%
5	+1	Bornholm	4.122	805	Samsø		11%	0,7%
6	-1	Aalborg	3.634	143	Jammerbugt		9%	-1,5%
7	-	Frederikshavn	3.384	278	Gribskov		8%	-1,0%
8	-	Hjørring	3.216	372	Langeland		8%	-0,4%
9	-	Jammerbugt	2.883	134	Ærø		7%	-0,2%
10	+1	Billund	2.699	365	Odsherred		7%	-0,8%

Figur 1.6.2 viser turismeandelene fordelt på kommuner i 2022. I appendiks 1 findes tal for turismeforbrug samt for turismeforbrugets andel af udbuddet i alle landets kommuner.

Figur 1.6.2 Turismeandele i kommunerne 2022, pct.

© Mitch Wiesinger

KAPITEL 2

Turismens samfundsøkonomiske betydning

2. Turismens samfundsøkonomiske betydning

Turismeforbruget viser den direkte effekt på omsætningen som følge af turisternes køb af varer og tjenester i Danmark. Den øgede omsætning sætter gang i en økonomisk kædereaktion, der skaber værdi og breder sig i samfundsøkonomien.

Dette kapitel belyser, hvordan turismen påvirker værditilvækst, beskæftigelse og skatteindtægter. Analysen viser den samlede samfundsøkonomiske betydning ved at inddrage de såkaldte afledte effekter.

Turismens samlede værditilvækst og beskæftigelse opgøres for branchegrupper og kan dermed afdække turismens betydning for de pågældende brancher.

2.1 Turismens afledte samfundsøkonomiske effekter

Ud over de direkte effekter skaber turismen også indirekte og inducerede effekter.

Den *direkte effekt* opstår i forbindelse med turistens forbrug. Den økonomiske aktivitet indeholder også andre afledte effekter heraf i form af såkaldte *indirekte* og *inducerede* effekter. Det sker, fordi den direkte omsætning fra turisternes forbrug sætter gang i en lang værdikæde. Virksomheder, der nyder godt af turisternes køb, bruger en del af omsætningen på at købe råvarer fra andre virksomheder (indirekte effekter) og til at aflønne ansatte, der derefter bruger en del af indkomsten på forbrug (inducerede effekter). Tilsammen betegnes de indirekte og inducerede effekter som de *afledte* effekter.

Omvendt forsvinder en del af effekten ud af det økonomiske kredsløb i Danmark pga. import fra udlandet og indkomstoverførsel til udlandet (f.eks. når udenlandske ansatte bruger deres løn i deres hjemland).

De samlede effekter viser den samlede betydning af de direkte og afledte effekter. De direkte og samlede effekter på bruttoværditilvækst (BVT), bruttonationalprodukt (BNP) og beskæftigelse fremgår af tabel 2.1.1. Desuden fremgår de samlede effekter på skatteindtægterne. Tabellen viser også de såkaldte turismemultiplikatorer, der afspejler effekten på værditilvækst, BNP, beskæftigelse og skat pr. mio. kr. i turismeforbrug.

Tabel 2.1.1 Hovedtal for turismen, afledte effekter og multiplikatorer 2019 og 2022

	Hovedtal		Turismemultiplikator Effekt af 1 mio. kr. i turismeforbrug	
	2019	2022	2019	2022
Turismeforbrug (mia. kr.)	136,9	152,6	1,00	1,00
Direkte værditilvækst (mia. kr.)	46,9	45,6	0,34	0,30
Samlet værditilvækst (mia. kr.)	78,4	78,5	0,57	0,51
Direkte bruttonationalprodukt (mia. kr.)	53,9	51,7	0,39	0,34
Samlet bruttonationalprodukt (mia. kr.)	90,1	89,1	0,66	0,58
Direkte beskæftigelse (1.000 årsværk)	111,0	105,0	0,81	0,69
Samlet beskæftigelse (1.000 årsværk)	154,5	146,0	1,13	0,96
Samlede skatter i alt (mia. kr.)	51,2	52,6	0,37	0,34
- heraf personskatter (mia. kr.)	19,1	19,6	0,14	0,13
- heraf vare-, moms- og selskabsskatter (mia. kr.)	32,1	33,1	0,23	0,22

De direkte og afledte effekter beregnes af Center for Regional- og Turismeforskning vha. den samfundsøkonomiske model LINE. Modellen er i stand til at kortlægge spredningen og dermed beregne turismens fulde betydning for værditilvækst, beskæftigelse, BNP og skatteprovenu. LINE-modellen kan beregne effekter på brancheniveau. Modellen kan fordele effekterne på regionalt og kommunalt niveau.

2.2 Bruttoværditilvækst

Turismens betydning for den samfundsøkonomiske aktivitet opgøres i denne rapport vha. BNP og værditilvækst, BVT.¹¹

Værditilvæksten benyttes primært til at belyse turismens værdiskabelse, da BNP ikke kan fordeles på brancher. Det kan værditilvæksten, og denne størrelse kan dermed ses som et mål for de forskellige erhvervsøkonomiske betydning i samfundet. Værditilvæksten svarer til BNP i basispriser.¹²

Værditilvækst defineres som den del af forbruget, der er tilbage af den samlede omsætning, når råvareforbruget i forbindelse med produktionen af varer og tjenester er fratrukket.

2.2.1 Turismens direkte værditilvækst

Turismeforbruget på 152,6 mia. kr. skabte 45,6 mia. kr. i direkte værditilvækst. De 45,6 mia. kr. var således turismens direkte bidrag til produktionen i Danmark. Tilsvarende bidrog turismen direkte til BNP med 51,7 mia. kr. Til sammenligning afledte turismen 46,9 mia. kr. i direkte værditilvækst i 2019 før pandemien.

For hver krone, der blev brugt af en turist i 2022, blev der således skabt en direkte værditilvækst på 30 øre mod 34 øre i 2019. Dette tal er et gennemsnit for hele turismen i Danmark. Forskellige typer af turisme skaber forskellig værdi, fordi forbrugssammensætningen og branchernes produktivitet er forskellig.

2.2.2 Turismens samlede værditilvækst med afledte effekter

Udover denne direkte værditilvækst sker der en betydelig værdiskabende effekt uden for turismeerhvervene, når man ser på den samlede værditilvækst. Dette skyldes i høj grad de indirekte og inducerede effekter. Det sker f.eks., når "turismevirksomheder" foretager indkøb og aflønning af arbejdskraft mv. Disse effekter medfører også en geografisk spredning.

Turismens samlede værditilvækst er stort set uændret fra 2019 til 2022 på hhv. 78,4 mia. kr. og 78,5 mia. kr. For hver brugt turismekrone i 2022 blev der således skabt en samlet værditilvækst på 51 øre mod 57 øre i 2019. BNP-effekten udgjorde 89,1 mia. kr. i 2022, hvilket svarer til 58 øre pr. brugt turismekrone.

2.2.3 Branchefordelt værditilvækst

Værditilvæksten for forskellige branchegrupper fremgår af tabel 2.2.1. Brancherne er opdelt i tre grupper, der følger retningslinjerne i turismesatellitregnskabet: "turismespecifikke brancher" (turismeerhverv), "turismeforbundne brancher" (detailhandel) og "ikke-turismespecifikke brancher" (andre erhverv). Turismeerhvervene er kendetegnet ved, at en væsentlig del af deres aktivitet er rettet mod turisme. Dette er særlig tydeligt for overnatingsbranchen, hvor 83 pct. af værditilvæksten blev skabt af turisme i 2022, jf. tabel 2.2.2.¹³

Turismen har en bred værdiskabelse i samfundet, idet turismeforbruget skaber stor værditilvækst i mange brancher ud over de turismespecifikke. Turismeerhvervene skabte en direkte værditilvækst på 21,3 mia. kr. svarende til 47 pct. af de direkte effekter, mens detailhandel stod for 19 pct. af de direkte effekter. Andre brancher stod for 34 pct.

Turismeerhvervene udgjorde en mindre andel af turismens samlede værditilvækst, når de afledte effekter regnes med. Ud af den samlede værditilvækst udgjorde turismeerhvervene 30 pct. Turismens samlede andel af værditilvæksten i detailhandlen udgjorde 18 pct., mens totaleffekternes andel for andre brancher var hele 52 pct. af de samlede turismeeffekter.

¹¹ Den korrekte nationaløkonomiske betegnelse er "bruttoværditilvækst", men i denne rapport anvendes blot betegnelsen "værditilvækst".

¹² Værditilvækst er lig med BNP i markedspriser fratrukket produktskatter og produktsubsidier. Forskellen mellem BNP og værditilvækst for dansk økonomi var på 337,1 mia. kr. i 2022. BNP var således 14 pct. større end værditilvæksten (tabel 2.2.2 eller NRHP fra Danmarks Statistik).

¹³ De sidste 17 pct. kan tilskrives forbrug fra lokale indbyggere og virksomheder, der også anvender mødefaciliteter, restauranter mv. på overnatingsstederne. Deres forbrug er lokalt forbrug og ikke turismeforbrug.

Tabel 2.2.1 Værditilvækst afledt af turismen fordelt på brancher i Danmark 2022

	Direkte effekter mio. kr.	Fordeling pct.	Samlede effekter mio. kr.	Forde- ling pct.
I alt	45.556	100,0	78.455	100,0
Turismeerhverv	21.330	46,8	23.402	29,8
Heraf:				
Overnatningssteder	5.204	11,4	5.342	6,8
Restauranter og værtshuse	6.973	15,3	7.663	9,8
Transportvirksomheder	5.642	12,4	6.559	8,4
Rejseservice	888	1,9	915	1,2
Kultur, forlystelser og sport	2.624	5,8	2.923	3,7
Detailhandel	8.660	19,0	14.275	18,2
Heraf:				
Råolie-, naturgas- og olieindustri	-83	-0,2	213	0,3
Føde- og drikkevarer samt tobak	473	1,0	1.263	1,6
Andre	8.270	18,2	12.799	16,3
Andre brancher	15.566	34,2	40.779	52,0
Heraf:				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje ¹	5.867	12,9	12.019	15,3
Erhvervsservice ²	1.129	2,5	6.822	8,7
Andre	8.570	18,8	21.938	28,0

¹Branchen producerer bl.a. turisme*produktet* "biludlejning", der indgår i produktkategorien "lokal transport".

²Branchen producerer bl.a. turisme*produktet* "udlejning af sommerhuse", der indgår i produktkategorien "overnatning".

2.2.4 Turismens andel af den totale værditilvækst

Turismens direkte værditilvækst svarede til 1,8 pct. af den totale værditilvækst i Danmark i 2022. Turismens samlede værditilvækst på 45,6 mia. kr. bidrog med 3,1 pct. af den totale værditilvækst i Danmark. Dette er samme andel som turismens bidrag til BNP. Niveaulet af BNP og turismebidraget af BNP er blot højere end BVT, jf. størrelsen af produktskatter og -subsidier. Dette fremgår af tabel 2.2.2, der sammenholder turismens effekter på værditilvæksten (og BNP) med den totale værditilvækst i Danmark opdelt på branchegrupper.

Ved at kombinere turismens effekt på værditilvæksten og branchernes totale værditilvækst fremgår turismens andele, dvs. hvor stor en andel af branchens samlede værditilvækst, der skyldes turisme.

I 2022 bidrog turismen (inkl. afledte effekter) med knap 8 pct. af turismeerhvervenes totale værditilvækst. At andelen ikke er tæt på 100 pct. skyldes, at disse brancher også producerer til ikke-turister. F.eks. benytter lokale indbyggere i høj grad transport og restauranter. Desuden servicere turismeerhvervene ikke kun turister i Danmark (den interne turisme), men også en del af den udgående turisme (danskernes turisme i udlandet). F.eks. benytter danskere transport og rejseservice, når de rejser til udlandet.¹⁴

Som nævnt var overnatningsbranchen meget afhængig af turismen, der stod for 83 pct. af branchens samlede værditilvækst i 2022. For restaurationsbranchen udgjorde turismen 33 pct. af værditilvæksten. Andelen var noget lavere for transporterhvervene og for kultur, forlystelser og sport. Turismen bidrog med 2,5 pct. af værditilvæksten uden for turismeerhvervene.

Appendiks 15 sammenligner turismens direkte værditilvækst med en række branchegrupper i nationalregnskabet. Sammenligningen er vist for at give en indikation af turismens relative størrelse.

¹⁴ Dette forbrug indregnes ikke i turismens økonomiske betydning i Danmark.

Tabel 2.2.2 Turismens effekter på værditilvækst og BNP samt andel af total værditilvækst fordelt på branchegrupper i 2022

	Turismeskabt BNP/BVT			Turismens andel af BNP/BVT	
	Direkte effekt	Samlet ef- fekt	Total branche- BNP/BVT	Direkte effekt	Samlet effekt
	mio. kr.			pct.	
BNP I alt	51.713	89.058	2.831.644	1,8	3,1
BVT I alt	45.556	78.455	2.494.524	1,8	3,1
Turismeerhverv	21.330	23.402	288.709	7,4	8,1
Heraf:					
Overnatningssteder	5.204	5.342	6.469	80,5	82,6
Restauranter og værtshuse	6.973	7.663	23.427	29,8	32,7
Transportvirksomheder	5.642	6.559	227.580	2,5	2,9
Rejse-service	888	915	1.074	82,6	85,1
Kultur, forlystelser og sport	2.624	2.923	30.160	8,7	9,7
Detailhandel	8.660	14.275	722.149	1,2	2,0
Andre brancher	15.566	40.779	1.483.665	1,0	2,7

Note: Der er øget usikkerhed i beregningerne af nationalregnskabet og bruttoværditilvækst på brancheniveau.¹⁵ Værditilvæksten vist i denne tabel er estimeret på baggrund af tilgængelige, ikke-fuldt opdaterede, data.

2.3 Beskæftigelse

2.3.1 Turismens direkte effekt på beskæftigelsen

Turismeforbrugets direkte effekt på jobskabelsen svarede i 2022 til ca. 105.000 fuldtidsbeskæftigede mod ca. 111.000 i 2019. Man skal være opmærksom på, at dette tal ikke afspejler det faktiske antal beskæftigede inden for turismeerhvervene, men er en modelberegning¹⁶ af, hvor meget fuldtidsbeskæftigelse, turismeforbruget skaber.

Som det fremgår af tabel 2.3.1, skete 68 pct. af den direkte jobskabelse i turismeerhvervene, hvor der især blev skabt arbejdspladser inden for restaurationsbranchen. Uden for de typiske turismeerhverv blev der også skabt job inden for detailhandlen (18 pct. af den direkte beskæftigelseseffekt).

2.3.2 Turismens samlede effekt på beskæftigelsen

Medregnes de indirekte og inducerede effekter af turismeaktiviteten, skabte turismeforbruget i alt ca. 146.000 fuldtidsjob i 2022. Med 42.100 af disse fuldtidsjob, svarende til 29 pct., stod restauranter og værtshuse for den største andel.

Omkring 76.900 job eller 53 pct. af den samlede beskæftigelseseffekt blev skabt i turismeerhvervene. I forhold til turismens direkte effekt på beskæftigelsen blev en relativt større andel af den samlede turismeskabte effekt på beskæftigelsen skabt uden for turismeerhvervene. Forskellen mellem de direkte og samlede effekter illustrerer spredningen af turismeeffekterne.

Derudover skabte turismen ca. 27.400 job i detailhandlen (19 pct.) og ca. 41.700 job i "andre brancher" (29 pct.).

¹⁵ Danmarks Statistik NYT (2024).

¹⁶ Jf. afsnit 5.7 om LINE-modellen.

Tabel 2.3.1 Turismens beskæftigelse med afledte effekter fordelt på branchegrupper i 2022

	Direkte effekter	Fordeling	Samlede effekter	Forde- ling
	Årsværk	Pct.	Årsværk	Pct.
I alt	104.978	100,0	145.990	100,0
Turismeerhverv	70.906	67,5	76.892	52,7
Heraf:				
Overnatningssteder	18.374	17,5	18.861	12,9
Restauranter og værtshuse	38.271	36,5	42.053	28,8
Transportvirksomheder	5.055	4,8	5.977	4,1
Rejseservice	3.123	3,0	3.246	2,2
Kultur, forlystelser og sport	6.083	5,8	6.754	4,6
Detailhandel	19.112	18,2	27.413	18,8
Heraf:				
Råolie-, naturgas- og olieindustri	41	0,0	95	0,1
Føde- og drikkevarer samt tobak	765	0,7	2.050	1,4
Andre	18.306	17,4	25.267	17,3
Andre brancher	14.960	14,3	41.685	28,6
Heraf:				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	715	0,7	1.592	1,1
Erhvervsservice	1.659	1,6	10.739	7,4
Andre	12.587	12,0	29.353	20,1

2.3.3 Turismens andel af den totale beskæftigelse

Turismens samlede beskæftigelseeffekt svarede i 2022 til 4,6 pct. af den totale beskæftigelse i Danmark.

Turismens beskæftigelseeffekter er vist i tabel 2.3.2 sammen med den totale beskæftigelse i Danmark opdelt på branchegrupper.

Ved at kombinere turismens beskæftigelseeffekter og den totale branchebeskæftigelse fremgår turismens beskæftigelsesandele, dvs. hvor stor en andel af branchens samlede beskæftigelse, der skyldes turisme.

Samlet bidrog turismen med 28 pct. af turismeerhvervets totale beskæftigelse. At andelen ikke er tæt på 100 pct. skyldes, at turismebrancherne også producerer til ikke-turister. Overnatningsbranchen var meget afhængig af turismen, der stod for 82 pct. af branchens samlede beskæftigelse i 2022. Inden for rejseservice og restaurationsbranchen udgjorde turismen hhv. 64 pct. og 32 pct. af beskæftigelsen. Andelen var lavere for transporterhvervene og for kultur, forlystelser og sport.

Turismen bidrog med 2,4 pct. af beskæftigelsen uden for turismeerhvervene, hvilket dækker 3,3 pct. i detailhandlen og 2,0 pct. i andre brancher. Selvom turismens beskæftigelsesandel var lav, skabte turismen ikke desto mindre næsten 69.100 job uden for de traditionelle turismeerhverv.

Turismeerhvervenes totale beskæftigelse var ca. 279.000 årsværk. Dette svarede til 8,8 pct. af den totale danske beskæftigelse i 2022.

Appendikstabel 16.1.2 viser den turismeafledte beskæftigelse opdelt på forretningsområder: kyst- og naturturisme, storbyturisme og erhvervs- og mødeturisme.

Tabel 2.3.2 Turismens beskæftigelseseffekter og andel af total beskæftigelse fordelt på branchegrupper i 2022

	Turismens beskæftigelseseffekt			Turismens beskæftigelsesandel	
	Direkte effekt	Samlet effekt	Total branchebeskæftigelse	Direkte effekt	Samlet effekt
	Årsværk			Pct.	
I alt	104.978	145.990	3.167.885	3,3	4,6
Turismeerhverv i alt	70.906	76.892	279.005	25,4	27,6
Overnatningssteder	18.374	18.861	22.918	80,2	82,3
Restauranter og værtshuse	38.271	42.053	130.420	29,3	32,2
Transportvirksomheder	5.055	5.977	52.924	9,6	11,3
Rejseservice	3.123	3.246	5.056	61,8	64,2
Kultur, forlystelser og sport	6.083	6.754	67.687	9,0	10,0
Detailhandel	19.112	27.413	824.358	2,3	3,3
Andre brancher	14.960	41.685	2.064.522	0,7	2,0

Note: Turismeandelen er beregnet som turismens beskæftigelseseffekt i forhold til den samlede beskæftigelse.

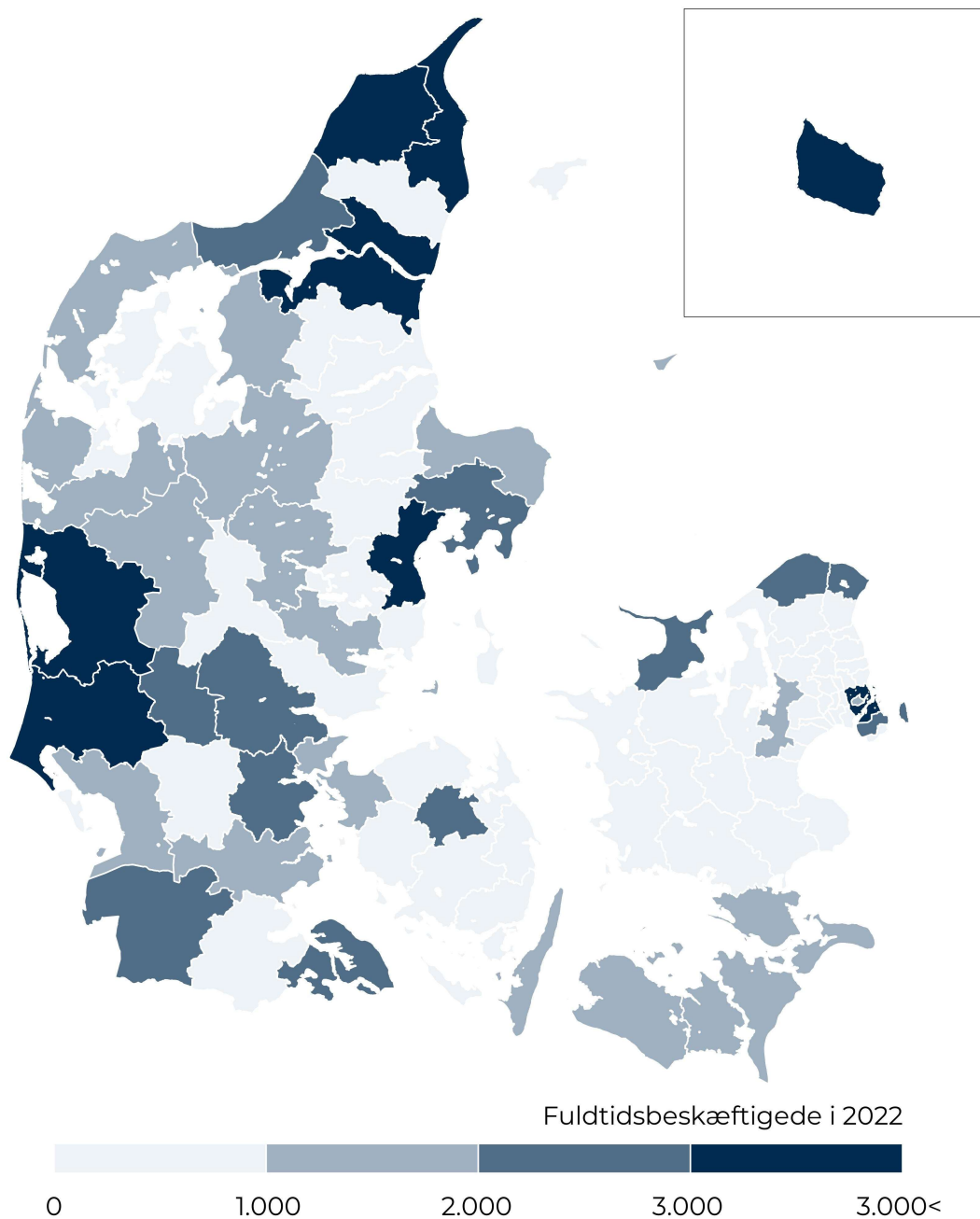
2.3.4 Turismens samlede effekt på beskæftigelsen i kommunerne

Turismen skabte beskæftigelse i hele landet. Figur 2.3.1 viser den samlede beskæftigelseseffekt fordelt på kommuner.¹⁷

Den gennemsnitlige beskæftigelseseffekt pr. kommune var på omkring 1.500 fuldtidsjob, men der var stor variation omkring dette gennemsnit. Turismen skabte inkl. afledte effekter således størst beskæftigelse i København med 29.900 årsværk og mindst beskæftigelse i Vallensbæk med 83 årsværk.

¹⁷ Beskæftigelseseffekten i en given kommune er summen af effekter fra egen turisme, som forbliver i kommunen (intraeffekt), og den effekt kommunen modtager fra andre kommuners turisme (intereffekt). Bemærk, at turismen i en given kommune ikke kun skaber beskæftigelse i samme kommune, men også i andre kommuner via spredningen af de samlede afledte effekter. Beskæftigelsen opgøres efter arbejdssted og ikke bopæl.

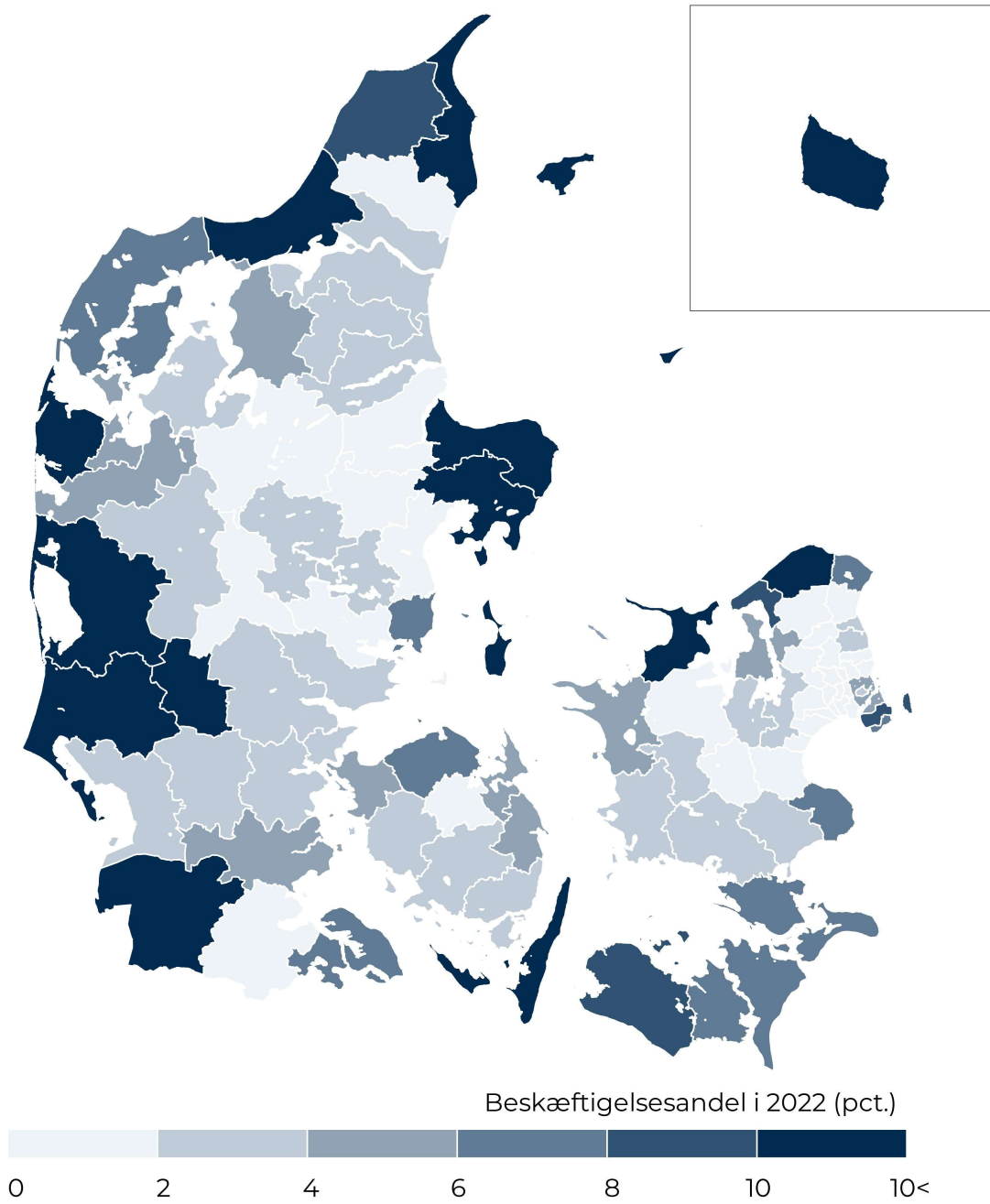
Figur 2.3.1 Turismens samlede beskæftigelse i kommunerne i 2022

Note: Opgjort som de samlede turismeafledte beskæftigelseseffekter, der indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

Figur 2.3.2 viser beskæftigelsesandele i kommunerne. Beskæftigelsesandelene viser, hvor stor en effekt turismen har på den samlede beskæftigelse i kommunerne. Turismen havde især stor betydning for beskæftigelsen i ø-kommuner som Fanø, Læsø, Samsø og Ærø.

Figur 2.3.2 Beskæftigelsesandele i kommunerne i 2022

Note: Opgjort som de samlede turismeafledte beskæftigelseeffekter, der indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

2.4 Skatteindtægter

Når turister bruger penge, skaber de et skattegrundlag for den offentlige sektor. Provenuet kommer fra moms og afgifter ved det direkte salg til turisterne og via personskatter,¹⁸ som de ansatte i turismeskabte job betaler til stat, kommune og kirke. Desuden bidrager virksomhederne via selskabsskatter.

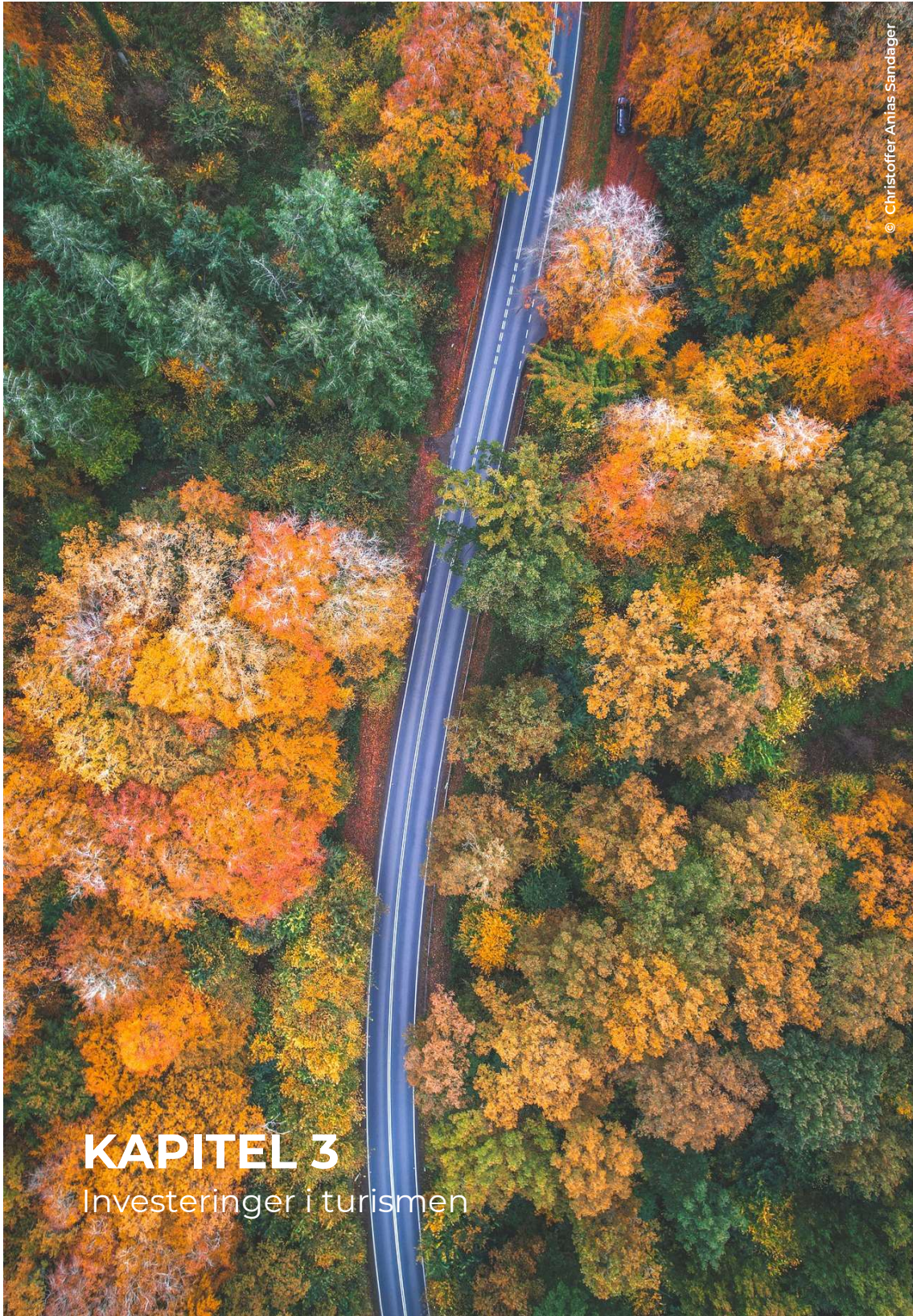
Turismeforbruget genererede et samlet provenu på knap 53 mia. kr. i skatter og afgifter, svarende til 4,8 pct. af det samlede provenu fra skatter og afgifter i Danmark i 2022.

Momsindtægterne på 23,4 mia. kr. udgjorde den største del af skatteprovenuet fra turismen, hvilket svarede til 45 pct. af de samlede indtægter. Herefter fulgte stats- og kommuneskatter på hhv. 9,7 mia. kr. (19 pct.) og 9,6 mia. kr. (18 pct.). Også vare- og punktafgifter udgør en stor del af skatterne afledt fra turismen på 7,0 mia. kr. svarende til 13 pct. Tabel 2.4.1 viser turismens samlede effekt på skatter og afgifter.

Tabel 2.4.1 Fordeling af turismeafledte skatter og afgifter og andele af samlet provenu 2022

	Samlet turismeafledt effekt	Fordeling	Turismens andel af samlede skatter og afgifter
	Mio. kr.		Pct.
I alt	52.619	100,0	4,8
Personskatter	19.565	37,2	1,8
Statsskatter	9.720	18,5	0,9
Kommuneskatter	9.587	18,2	0,9
Kirkeskatter	258	0,5	0,02
Vareskatter	33.054	62,8	3,0
Moms/merværdiafgift	23.393	44,5	0,2
Vareafgifter/punktafgifter	7.012	13,3	0,6
Selskabsskatter	2.649	5,0	2,1

¹⁸ Skatterne inkluderer ikke grundskyld og ejendomsskatter.

© Christoffer Anias Sandager

KAPITEL 3

Investeringer i turismen

3. Investeringer i turismen

En af turismesatellitregnskabets anbefalede tabeller¹⁹ opgør faste bruttoinvesteringer i turismeerhverv og andre erhverv i fast realkapital. Da det er vanskeligt at identificere turismeinvesteringer, er fokus på turismespecifikke faste aktiver og turisterhvervenes investeringer i ikke-turismespecifikke anlægsaktiver.

Det skal også bemærkes, at turismens faste bruttoinvesteringer i økonomien vedrører producerede anlægsaktiver, der drives af hjemmehørende producenter. Dette udelukker aktiver, der drives af ikke-beboere, f.eks. mobile aktiver som fly, tog, færger, krydstogtskibe, busser mm., der er afgørende for turismen, men ikke altid drives af fastboende.

De totale investeringer i dansk økonomi i 2020 var 516 mia. kr. Turismeinvesteringer i Danmark var 9 mia. kr. Hermed gik investeringer i turismebrancher 8 pct. tilbage samtidig med, at de samlede investeringer gik 5 pct. frem, målt i løbende priser. Turismeandelen af de samlede investeringer faldt således fra 2,0 til 1,8 pct. fra 2019 til 2020.

Udviklingen var især trukket af tilbagegang i investeringer i hoteller og restauranter, hvilket givetvis hænger sammen med COVID-19-pandemien, rejserestriktioner og usikkerhed om turismens fremtidsudsigter. Investeringsniveauet i "Kunst, kultur og spil" og "Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter" var stabilt fra 2019 til 2020 og havde den største andel af turismeinvesteringerne efterfulgt af investeringer i hoteller og restauranter.

Det skal nævnes, at de turismespecifikke brancher i høj grad også servicerer borgerne, hvorved investeringerne i høj grad også tilkommer andre end turister.

Tabel 3.1.1 Turismespecifikke faste bruttoinvesteringer i faste aktiver pr. branche 2019 og 2020, mio. kr.

Branche	Investering i aktiver		Andel af turisme		Andel af dansk økonomi	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	mio. kr.		pct.			
Hoteller og restauranter	2.667	2.025	27,1	22,4	0,5	0,4
Rejsebureauer	244	240	2,5	2,7	0,0	0,0
Kunst, kultur og spil	4.646	4.559	47,1	50,4	0,9	0,9
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	2.298	2.222	23,3	24,6	0,5	0,4
Turisme	9.855	9.046	100,0	100,0	2,0	1,8
Dansk økonomi i alt	491.905	516.141			100,0	100,0

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69.

Deles investeringerne op i aktiver ses det, at halvdelen eller 4,5 mia. kr. af turismebranchernes investeringer skete i intellektuelle rettigheder. Investeringerne kom hovedsageligt fra branchen kunst, kultur og spil. 2,4 mia. kr. blev investeret i ICT-udstyr, maskiner og inventar, hvoraf størstedelen kom fra hotel- og restaurantbranchen. 1,7 mia. kr. af investeringerne var i bygninger, der på tværs af dansk økonomi er det største investeringsaktiv.

¹⁹ Turismesatellitregnskabets 10 tabeller findes i appendiks 11.

Tabel 3.1.2 Turismespecifikke faste bruttoinvesteringer pr. aktiv og branche 2020, mio. kr.

Branche	I alt	Bygnin- ger	Øvrige anlæg	Transport- midler	ICT-udstyr, maskiner og inventar	Intellektuelle rettigheder
Hoteller og restauranter	2.025	311	3	91	1.306	314
Rejsebureauer	241	0	0	-6	25	222
Kunst, kultur og spil	4.559	291	1	24	440	3.803
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	2.222	1.085	269	63	659	146
Turisme	9.047	1.687	273	172	2.430	4.485
Dansk økonomi i alt	490.867	189.918	48.053	48.057	76.616	128.194

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69.

3.1. Udviklingen i turismens nettokapitalapparat

Målt på antal kommercielle overnatninger er turismen i Danmark steget med 12 pct. fra 2019 til 2023. I den samme periode faldt værdien af investeringerne inden for turismebrancherne med 4 pct. målt ved nettokapitalapparatet, dvs. beholdningen af faste aktiver. Udviklingen er vist i tabel 3.1.3. Det fremgår desuden, at det samlede kapitalapparat på tværs af brancher er vokset 7 pct. i samme periode.

Tabel 3.1.3 Udviklingen i nettokapitalapparat inden for turisme og i alt samt turismeefterspørgsel

	2019	2020	2021	2022	2023
Nettokapitalapparat	mia. kr., 2020-priser				
Alle brancher	7.411,7	7.512,3	7.622,9	7.777,3	7.959,2
Turismebrancher	121,0	119,9	117,8	116,9	116,7
Hoteller og restauranter	37,5	37,7	37,2	37,1	37,1
Rejsebureauer	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Kunst, kultur og spil	54,2	52,8	51,2	49,7	48,1
Sport, forlystelsesparker og fritid	27,8	27,9	27,9	28,6	29,9
Udvikling	Indeks, 2019=100				
Alle brancher	100	101	103	105	107
Turismebrancher	100	99	97	97	96
Hoteller og restauranter	100	101	99	99	99
Rejsebureauer	100	99	98	98	99
Kunst, kultur og spil	100	97	94	92	89
Sport, forlystelsesparker og fritid	100	100	100	103	107
Turismeefterspørgsel, overnatninger	100	79	92	112	112

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69 og TURIST.

Tabellen indikerer, at turismen investeringsmæssigt er et underprioriteret område, idet investeringer i faste aktiver hverken har fulgt den generelle investeringsudvikling eller turismeefterspørgslen. Denne tendens er i øvrigt også gældende over en længere årrække. Nettokapitalapparatet inden for turismespecifikke brancher er endda på et lavere niveau end i 2019. Kapitalapparatet for hoteller og restauranter, som er den mest turismespecifikke branche, er til sammenligning faldet 1 pct. fra 2019 til 2023 i faste priser, dvs. korrigeret for inflation.

Løbende investeringer og vedligeholdelse af kapitalapparatet er vigtige for fortsat at kunne tilbyde turister og borgere attraktive, relevante og varierede produkter og for at undgå nedslidning.

KAPITEL 4

Offentligt turismeforbrug

© A Place To Esbjerg (2021) - Bjarke Ingels Group (BIG). Photographer: Daniel Brandt Andersen

4. Offentligt turismeforbrug

Offentlige midler til turismefremme bidrager til at opretholde en sund og konkurrencedygtig turismesektor, idet midlerne bl.a. bruges til at støtte turismemarkedsføring, infrastruktur, turisme- og oplevelsesudvikling samt turistinformation (f.eks. turistkontorer) lokalt og nationalt.

Desuden muliggør vedvarende finansiering en kontinuerlig international markedsførings- og brandingindsats af Danmark som rejsemål, hvilket er afgørende for at opretholde synlighed og konkurrenceevne på det globale turismemarked. Netop finansiering af en sammenhængende brandingindsats, der har til formål at øge kendskabet og rejselysten til Danmark, har karakter af et såkaldt "offentligt gode". Det betyder, at få turismevirksomheder har incitament til at betale for en investering, der gavner mange turismevirksomheder. En såkaldt markedsfejl. Offentlig finansiering og koordinering af turismens værdikæde giver derfor mening for at afbøde markedsfejlen.

I dette kapitel ses på de offentlige investeringer i turismen i perioden 2019 til 2023 for stat og kommuner. De regionale turismefremmemidler ophørte ved udgangen af 2018 som en del af en større reform af erhvervsfremmesystemet.²⁰

Der kan også være et vist turismeindhold i f.eks. grønne investeringer, bæredygtighed og investeringer i infrastruktur. Denne slags turismeinvesteringer er *ikke* omfattet af tallene i kapitlet, der kun inddrager offentlige investeringer i turisme, hvor turismefremme er hovedformålet.²¹

Tabel 4.1.1 viser de overordnede tal for investeringer i turisme for offentlige midler. De samlede offentlige turismeinvesteringer var i 2023 på 779 mio. kr., hvilket er en stigning på 142 mio. kr. eller 22 pct. siden 2019 målt i løbende priser. Korrigeret for inflation var niveauet for de samlede offentlige turismeinvesteringer 8 pct. højere i 2023 end i 2019.

2020 var et ekstraordinært år, hvor offentlige turismeinvesteringer var på sit højeste med 797 mio. kr. Her overgik statslige midler kommunale midler, og der blev lavet mange målrettede indsatser for at understøtte turismeerhvervet i en periode præget af COVID-19-pandemien herunder rejserestriktioner, hjemsendelser, begrænsede åbningstider mm.

Tabel 4.1.1 Offentlige turismeinvesteringer, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Andel 2023
	mio. kr.					pct.
I alt	637	797	747	666	779	100
Staten	259	432	368	256	376	48
Kommunerne (konto 6.48.62)	379	365	379	410	403	52

Kilder: Finansministeriet: Finanslov 2024; Erhvervsministeriets konto 0834: Markedsføring af Danmark og Danmarks Statistik: kommunernes regnskaber, REGK31.

²⁰ Formålet med reformen var at forenkle og styrke erhvervsfremmeindsatsen i Danmark ved at reducere antallet af aktører og skabe mere ensartede og effektive indsatser på tværs af landet. Ansvarsområdet for turismefremme blev overdraget til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, som blev oprettet som en del af reformen. Derudover blev der etableret en række destinationsselskaber, som skulle overtage de regionale turismefremmeopgaver og sikre en mere lokal og fokuseret indsats. Reformen blev gennemført med det mål at skabe en mere sammenhængende og professionel erhvervsfremmeindsats, der kunne bidrage til at styrke vækst og udvikling i hele landet.

²¹ Inden for offentlige udgifter arbejdes med en funktionel fordeling af de offentlige udgifter kaldet COFOG (Classification of Functions of Government). Her registreres de offentlige udgifter efter det formål, som størstedelen af midlerne går til. Går eksempelvis 49 pct. af midlerne på en statskonto til turisme, mens de resterende 51 pct. går til grønne initiativer, får udgiften COFOG-koden "miljø" og ikke "turisme". Således fremgår f.eks. investeringer i infrastruktur eller generelle erhvervsstøtteordninger ikke af tabel 5.1.1, ligesom Erhvervsministeriets departementale udgifter til turisme heller ikke i udgangspunktet fremgår. Tallene i tabellen giver således ikke et fuldstændigt billede af de statslige turismeinvesteringer, men giver en indikation af niveauet og udviklingen. Niveauet er muligvis en smule konservativt pga. reglerne for COFOG-klassificeringen.

4.1 Staten

De statslige bevillinger til turismeinvesteringer udgjorde 376 mio. kr. i 2023. Heraf gik 139 mio. kr. til VisitDenmark. De resterende investeringer gik til at løfte turismeområder, til lokale og tværgående turismeprojekter, til omprioritering af købmandsordning, til tiltrækning af nye investeringer og til Dansk Kyst- og Naturturisme, MeetDenmark (Dansk Erhvervs- og mødeturisme) og Wonderful Copenhagen (herunder Dansk Storbymturisme).

De statslige turismeinvesteringer i 2023 steg hermed med 117 mio. kr. fra 2019-niveauet opgjort i løbende priser, men er 57 mio. kr. under 2020-niveauet, som bar præg af flere særbevillinger.

Det er vigtigt for en langsigtet planlægning og for investeringer i turismesektoren at sikre et konstant og forudsigeligt niveau af offentlige midler. Ikke mindst muliggøres langsigtede bæredygtighedsinitiativer samt opbygning af resiliens og tilpasningsevne over for ændringer og udfordringer, turismesektoren i fremtiden måtte stå over for.

Tabel 4.1.2 Statslige turismeinvesteringer 2019-2023, mio. kr.

	2019	2020	2021	2022	2023	Fordeling 2023
	mio. kr.					pct.
I alt	259	432	368	256	376	100%
VisitDenmark	135	215	138	130	139	37%
Turismeområder og nye investeringer*	-	-	-	-	72	19%
Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse**	50	50	58	51	54	14%
Wonderful Copenhagen	43	69	109	44	47	12%
Omprioritering af købmandsordning	-	-	-	-	41	11%
Turismeudviklingselskaber***	21	56	54	21	23	6%
Global Connected	4	40	5	5	-	0%
Grand Départ Copenhagen Denmark 2021	3	3	3	4	-	0%
SHORES Langeland	5	-	-	-	-	0%
Danmarks deltagelse i verdensudstillinger	-2	-	-	-	-	0%

Noter: En række særbevillinger i 2020 og 2021 gør særligt VisitDenmarks, Wonderful Copenhagen og Turismeudviklingselskabernes bevillinger høje.

* Støtte til at løfte turismeområder og tiltrække nye investeringer.

** Pulje til lokale og tværgående turismeprojekter i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

*** Dansk Kyst- og naturturisme og Dansk Erhvervs- og mødeturisme.

Kilde: Finansministeriet: [Finanslov 2024](#) og Erhvervsministeriet.

4.2 Kommunerne

De kommunale turismeinvesteringer udgjorde i 2023, 403 mio. kr. Dette var en tilbagegang på 7 mio. kr. fra 2022, målt i løbende priser. Kommunale turismeinvesteringer går bl.a. til fælleskommunale destinations-samarbejder på turismeområdet, lokale turismeudviklingsaktiviteter, som projekter, events mm. og lokale turistbureauer/-information/-foreninger.

Udviklingen i de kommunale turismeinvesteringer fordelt på regioner og destinationsselskaber fremgår af tabel 4.2.1. Kommunerne i Region Syddanmark havde i 2023 samlet set det højeste investeringsniveau. Samlet set stod kommunerne i Region Syddanmark i 2023 for 40 pct. af de kommunale turismeinvesteringer efterfulgt af Region Nordjylland med 22 pct., Region Hovedstaden (15 pct.), Region Midtjylland (15 pct.) og Region Sjælland (10 pct.).

Kommuner i destinationsselskaberne, Destination Fyn, Wonderful Copenhagen og Destination Nord investerede mest i turisme – hhv. 85, 44 og 43 mio. kr. i 2023.

Tabel 4.2.1 Konto 6.48.62 'Turisme' på de kommunale regnskaber pr. region og destinationsselskab, 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023	Fordeling
	mio. kr.					<i>pct.</i>
Hele landet	379	365	379	410	403	100%
<i>Kommunerne i:</i>						
Region Hovedstaden	66	53	63	60	62	15%
Wonderful Copenhagen	42	34	43	42	44	11%
VisitNordsjælland	10	9	10	8	9	2%
Destination Bornholm	11	7	7	9	7	2%
VisitFjordlandet	3	3	2	2	2	1%
Region Sjælland	52	42	47	52	42	10%
Visit Sydsjælland & Møn	21	13	17	20	15	4%
Destination Sjælland	9	8	8	10	9	2%
Uden for destination	8	8	8	8	8	2%
VisitLolland-Falster	12	10	10	10	6	1%
VisitFjordlandet	3	3	5	5	5	1%
Region Syddanmark	99	125	133	162	161	40%
Destination Fyn	64	69	68	77	85	21%
Destination Vadehavskysten	10	26	33	47	37	9%
Destination Sønderjylland	14	16	17	17	19	5%
Destination Trekantområdet	11	10	10	17	15	4%
Destination Vesterhavet	1	5	5	4	5	1%
Uden for destination	0	0	0	0	0	0%
Region Midtjylland	93	81	74	65	60	15%
Aarhusregionen	46	45	32	30	25	6%
Destination Limfjorden	12	6	9	9	8	2%
Destination Nordvestkysten	7	6	7	6	7	2%
Destination Kystlandet	5	7	10	7	6	2%
Destination Vesterhavet	12	7	6	7	6	1%
VisitHerning	8	7	6	5	5	1%
Uden for destination	3	3	3	3	3	1%
Region Nordjylland	68	64	63	71	78	19%
Destination Nord	34	33	33	37	43	11%
Destination Nordvestkysten	18	16	14	17	19	5%
Destination Himmerland	9	8	7	8	8	2%
Destination Limfjorden	5	4	6	6	6	2%
Uden for destination	3	3	3	4	3	1%

Note: Det kan ikke udelukkes, at kommuner også konterer turismeforbrug på andre konti end turismekontoen, 6.48.62. Enkelte destinationsselskaber har kommuner i flere regioner.

Kommunernes Landsforening opgør indimellem, hvad beløbene specifikt bruges på.

Kilde: Danmarks Statistik, REGK31, ekskl. beregnede omkostninger, dranst 1-3, løbende priser.

© Daniel Villadsen

KAPITEL 5

Bag om rapporten

5. Bag om rapporten

Formålet med "Turismens økonomiske betydning 2022" er at beregne det samlede turismeforbrug i Danmark samt afdække, hvilke samfundsøkonomiske effekter i form af bl.a. beskæftigelse, som forbruget medfører. I dette kapitel gennemgås metoderne mere detaljeret, og der redegøres for brugen af datakilder, usikkerheder mv.

Rapporten følger de internationale standarder for et turismesatellitregnskab (TSA) til belysning af turismeforbruget og anvender den økonomiske model LINE til beregning af de samfundsmæssige effekter.²²

Figuren neden for giver et overblik over, hvilke nøgletal rapporten frembringer på grundlag af hhv. turismesatellitregnskabet og LINE-modellen.

Figur 4.1.1 Opbygning af turismesatellitregnskab og LINE-model

5.1 Beregning af turismeforbrug

Døgnforbruget og overnatningstallene danner basis for beregning af det samlede turismeforbrug, men der sker en yderligere bearbejdning af data i forbindelse med udarbejdelse af satellitregnskabet:

1. VisitDenmark indhenter detaljerede data om døgnforbrug og overnatninger, der sendes til Center for Regional- og Turismeforskning, CRT
2. På baggrund af data fra nationalregnskabet estimerer CRT det turismeforbrug, der ikke dækkes af VisitDenmarks turistundersøgelser²³
3. CRT konsoliderer VisitDenmarks resultater med nationalregnskabet og fordeler turismeforbruget på produkter i overensstemmelse med klassifikationen for TSA.

Disse trin betyder, at VisitDenmarks estimat af turismeforbruget baseret på de oprindelige data for døgnforbrug og overnatninger ikke er helt identisk med forbruget i det af CRT beregnede satellitregnskab.

5.1.1 Beregning af døgnforbrug

Beregningen af døgnforbrug bygger primært på VisitDenmarks Turistundersøgelse 2022, hvor der spørges til 15 forbrugskomponenter. I Turistundersøgelsen blev der foretaget ca. 13.000 personlige interview med turister på hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem og i lejede feriehuse. Af disse var 7.700 udenlandske turister. Interviewstederne blev udtrukket af Danmarks Statistik, og undersøgelsen er repræsentativ for turismen i Danmark på de fem overnatningsformer. En samlet oversigt over kilder til døgnforbrug kan ses i appendiks 13.

Turistundersøgelsen bruges til at beregne døgnforbrug på overnatningsformerne hotel-forretning, hotel-ferie, camping, vandrerhjem, lejet feriehus og lystbådehavn. For hver overnatningsform beregnes døgnforbruget på nationalitet og region. VisitDenmark har dog sat som krav, at der skal være mindst 50 interview,

²² Både det regionale turismesatellitregnskab og turismemodulet i LINE er udviklet for VisitDenmark af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) ved seniorforsker, ph.d. Jie Zhang og professor Bjarne Madsen.

²³ Det vedrører forbrug til rejsebureauer, rejsearrangører og turistbureauer i forbindelse med billetter, transport og pakrejser i Danmark.

før et døgnforbrug kan accepteres. Dette betyder, at beregning af døgnforbrug på hver overnatningsform sker trinvis på følgende måde:

1. Først beregnes et døgnforbrug for hver region for hver nationalitet. Er der 50 interview inden for regionen for den enkelte nationalitet, beregnes et døgnforbrug.
2. Hvis kravet om 50 observationer ikke er opfyldt i en bestemt region, deles Danmark op i Region Hovedstaden og "resten af landet". Hvis der er 50 eller flere interview på nationaliteten i "resten af landet", bliver turisterne tildelt et "uden for Region Hovedstaden" døgnforbrug.
3. Hvis der stadig eksisterer kombinationer af overnatningsformer og nationaliteter, der ikke har fået tildelt et døgnforbrug, beregnes dette på hele landet. Hvis der er 50 interview på hele landet, bruges dette landsgennemsnit på de regioner, som mangler et døgnforbrug.
4. Er der ikke 50 interview på landsplan, bliver døgnforbruget for nationaliteten gennemsnittet for verdensdelen eller udlandet i alt på overnatningsformen, hvis reglen om de 50 interview stadig ikke er opfyldt.

Overstående metode har været brugt i det danske turismesatellitregnskab og til at opgøre turistindtægterne på betalingsbalancens rejsepost. Appendiks 7 viser døgnforbruget for hver overnatningsform og nationalitet.

5.1.2 Beregning af døgnforbrug for erhvervsturisme

For nogle typer erhvervsturister fanger Turistundersøgelsens døgnforbrug ikke det samlede forbrug præcist, da en del udgifter betales af arbejdsgiver før eller efter rejsen. Det gælder f.eks. kongres- og konferencgæster, messedeltagere, faglige studierejser og belønningsrejser. VisitDenmark estimerer dette ekstra forbrug - det såkaldte MICE-tillæg²⁴ - og lægger det oven i døgnforbruget. MICE-tillægget er forskelligt for de forskellige typer af formål med erhvervsrejsen og tillægges ca. halvdelen af erhvervsovernatningerne. Tillægget afspejler således mødespecifikke udgiftsposter, som arrangørerne har haft i forbindelse med mødet. MICE-tillægget udgør i gennemsnit ca. en femtedel af det samlede døgnforbrug for forretningsgæster på hotel.

5.2 Beskrivelse af turismesatellitregnskabet

5.2.1 Tabeller i turismesatellitregnskabet

Analyserne af turismeforbruget i denne rapport er udarbejdet i henhold til retningslinjerne for turismesatellitregnskaber, der knytter turismen til nationalregnskabet.

Det danske turismesatellitregnskab følger de internationale anbefalinger til turismesatellitregnskaber fra UN Tourism (verdensturismeorganisationen), OECD og Eurostat og opfylder kriterierne for et regionalt turismesatellitregnskab (RTSA). Det officielle turismesatellitregnskab indeholder 10 tabeller, hvoraf alle er mere eller mindre repræsenterede i denne rapport. Tabel 5.2.1 viser de tabeller, der indgår.

²⁴ MICE står for meetings, incentives, conventions, exhibitions, og afspejler den del af erhvervsturismen, der vedrører møder.

Tabel 5.2.1. Officielle tabeller i et turismesatellitregnskab			
Tabel	Beskrivelse	Note	Indgår i dansk RTSA
1	Indgående turisme (udlændinge i Danmark)	En del af den samlede efterspørgsel – en del af eksporten	Ja
2	Indenlandsk turisme (danskere i Danmark)	En del af danskernes private forbrug	Ja
3	Udgående turisme (danskere i udlandet)	Ikke knyttet til andre TSA-tabeller – en del af importen	Delvist
4	Internt turismeforbrug	Sammenlægning af tabel 1 og 2 og tilføjelse af indenlandske forretningsrejser	Ja
5	Produktion af turismevarer	F.eks. produkter og serviceydelser af turismespecifikke brancher, men også andre	Ja
6	Internt udbud og turismeforbrug pr. produkt	Sammenlægning af tabel 4 og 5	Ja
7	Beskæftigelse	Antal beskæftigede i turismespecifikke brancher – dvs. set fra udbudssiden	Ja
8	Investeringer	Investeringer i turismespecifik fast realkapital - f.eks. hoteller, restauranter m.v.	Ja
9	Offentligt turismeforbrug	Offentligt forbrug til turismespecifikke formål – f.eks. markedsføring, turistinformation, markedsresearch o. lign.	Ja
10	Ikke-monetære indikatorer	Antal ankomster, overnatninger, og overnatningssteder	Ja

Resultaterne fra turismesatellitregnskabet opstillet på denne måde kan ses i appendiks 11.

Ideen med turismesatellitregnskabet er at sørge for, at resultaterne er i overensstemmelse med de officielle tal for et lands økonomi, som findes i nationalregnskabet. Man sammenholder oplysninger om turisternes efterspørgsel med tal for udbud og efterspørgsel i dansk økonomi. I de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse, "vinder" nationalregnskabets data, f.eks. må turisternes totale forbrug på hoteller, der af VisitDenmark beregnes ved at gange hoteldøgnforbruget med antallet af overnatninger på hoteller, ikke overstige nationalregnskabets opgørelse af det samlede forbrug på hotellerne. I så fald må det beregnede døgnforbrug være for højt og vil blive nedjusteret.

5.2.2 Efterspørgselssiden

På efterspørgselssiden beregnes turismeforbruget set fra turistens side. Dette gøres ved at gange antallet af overnatninger med et gennemsnitligt døgnforbrug. Denne rapport arbejder med 15 forskellige typer af overnatningsformer: Hotel (opdelt på forretning og ferie), camping, vandrerhjem, feriehus (opdelt på lejet, lånt og eget), feriecenter, lystbådehavn, festival, krydstogt, lejet helårsbolig, overnatning hos familie/venner og endagsturisme (opdelt på forretning og ferie, hvor hvert endagsbesøg tæller som et døgn/én overnatning).

I appendiks 12 og 13 findes en oversigt over hvilket datagrundlag, der ligger til grund for oplysningerne på efterspørgselssiden (overnatninger og døgnforbrug) for de forskellige overnatningsformer. Oversigten angiver endvidere graden af usikkerhed for hver overnatningsform.

5.2.2.1 Mængder: overnatningstal og endagsbesøg

Overnatningstallene kommer fra en række forskellige kilder. De kommercielle overnatningsformer er bedst belyst, idet de i vidt omfang er omfattet af Danmarks Statistiks overnatningsstatistik.

Opgørelsen af dansk endagsturisme kræver en præcis afgrænsning af denne turismeform, da definitionen har meget stor betydning for omfanget af endagsturismen. Metoden beskrives kort nedenfor. Kilden til dansk endagsturisme - både ferie- og forretningsrelateret - er DTU's Transportvaneundersøgelse. Endags-

rejser er kategoriserede som enten ferie- eller forretningsrelaterede på baggrund af undersøgelsens opdeling efter rejseformål. DTU's undersøgelse er en stikprøve, og for visse kommuner er der et begrænset antal interview pr. år – især for forretningsrejsende på kommuneniveau.

For at sikre soliditet i analysen beregnes endagsrejser som flerårige glidende vægtede²⁵ gennemsnit. For ferierejser bruges et treårigt glidende vægtet gennemsnit (2020-2022). For forretningsrejser bruges et femårigt glidende vægtet gennemsnit (2018-2022).

Fordelingen på kommuner er sket på baggrund af et 11-årigt glidende gennemsnit (2012-2022). Der er beregnet en kommunematrix, der viser bopæls- og destinationskommune. Antal rejser på kommuneniveau beregnes ved at gange de nationale rejser på kommunematrixen.

Definitionen af turisme er, at man opholder sig uden for sit normale miljø. I VisitDenmarks beregning af dansk endagsturisme betyder det, at kun endagsrejser uden for turistens bopælskommune indgår. Dog er det for endagsturisme besluttet, at borgere fra Frederiksberg, der tager til Københavns Kommune, ikke er turister og vice versa. Desuden er endagsbesøg defineret som minimum tre timers varighed inklusive transport og med minimum en times ophold på destinationen. Samlet svarer antallet af endagsferieture til, at hver dansker i gennemsnit tog 7,9 af disse om året.

5.2.2 Priser: døgnforbrug

Døgnforbruget er indsamlet i forbindelse med VisitDenmarks Turistundersøgelse 2022 og supplerende undersøgelser. Der spørges i undersøgelsen til forbruget på en række forbrugskomponenter, og vha. disse oplysninger kan man danne sig et billede af, på hvilke varer og i hvilke brancher turisterne lægger deres penge. I det der spørges til økonomisk rejsegruppe og opholdslængde, kan forbruget fordeles ud på personligt forbrug pr. døgn i overensstemmelse med overnatningsstatistikken.

5.2.3 Udbudssiden

Oplysningerne fra udbudssiden – dvs. fra virksomhedernes side – stammer primært fra nationalregnskabet. De anvendte oplysninger om turismeudbuddet kategoriseres i satellitregnskabet i tre hovedkategorier: (1) turismeprodukter, (2) turismerelaterede produkter (detailhandel o. lign.) og (3) andet.

I appendiks 14 findes en oversigt over, hvilke produkter og brancher der regnes som hhv. "turisme" og "turismerelaterede".

I nationalregnskabet udarbejdes en række såkaldte input/output-tabeller, der beskriver det økonomiske kredsløb i Danmark – dvs. hvordan penge og ressourcer bevæger sig rundt mellem brancher, det private og offentlige erhvervsliv mv. Den regionale og kommunale nedbrydning af nationalregnskabstal, beskæftigelsestal mv. i turismesatellitregnskabet sker på basis af CRT's samfundsøkonomiske model, SAM-K, bl.a. med input fra Danmarks Statistik.

5.3 Ændringer i data og metode siden sidste rapport

5.3.1 Revision af tidligere år

Denne rapport afløser VisitDenmarks seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning 2021, udgivet i 2023. I opgørelsen af turismeforbruget 2022 er en række kilder blevet opdateret samtidig med, at der er foretaget nogle korrektioner og metodeændringer i modellen. Pga. de mange ændringer har det været en prioritet også at revidere turismeforbruget 2019-2021, så der kan fås et opdateret billede af turismens betydning inden, under og efter COVID-19-pandemien.

Det samlede turismeforbrug i 2019 og 2022 er revideret en smule – fra 137,0 til 136,9 mia. kr. i 2019 og fra 152,3 til 152,6 mia. kr. i 2022. Revisionerne i 2020 og 2021 er betydeligt større, hhv. fra 102,5 til 97,6 mia. kr. i 2020 og fra 118,2 til 109,7 mia. kr. i 2021. Ændringer for specifikke dele af turismen som f.eks. turismeform, nationalitet eller geografi kan dog være større eller mindre.

Den turismeskabte beskæftigelse inkl. afledte effekter er revideret ned fra 169.000 til 154.000 årsværk i 2019, fra 121.000 til 119.000 årsværk i 2020 og fra 120.000 til 115.000 årsværk i 2021.

²⁵ Vægtene halveres hvert år bagud.

Årsagerne til revisionerne er beskrevet i nedenstående afsnit.

5.3.2 Opdatering af kilder

5.3.2.1 Døgnforbrug

Døgnforbrug indsamlet på kommercielle overnatningssteder²⁶ fra VisitDenmarks Turistundersøgelse 2022 afløser de seneste prisfremskrevne døgnforbrug fra 2017-undersøgelsen.²⁷ På de fem år er der sket betydelige ændringer i turisternes døgnforbrug, hvilket har givet nogle forskydninger i de forskellige turisttyper.

De største ændringer er, at feriehus- og feriecenterturister har øget deres døgnforbrug markant, mens hotelturisters døgnforbrug, herunder især forretningsturisters, er gået tilbage. Den vigtigste komponent af døgnforbruget, overnatning, er steget for feriehusturister, men er faldet for hotelturister. Hotelturisterne har desuden brugt færre penge på shopping. En af forklaringerne kan være ændrede forbrugsmønstre efter COVID-19-pandemien, men mødeturister og turister fra asiatiske lande, der begge er højtforbrugende grupper, er endnu ikke vendt tilbage i samme omfang som før COVID-19-pandemien.

Hertil kommer en stor kapacitetsudvidelse af hotellerne, hvilket har øget konkurrencen og gjort, at hotellerne ikke har kunne hæve overnatningsprisen så meget. Se i øvrigt [VisitDenmarks rapport om døgnforbrug](#).

For i højere grad at kunne sammenligne 2022 med 2019 til 2021 er tidsserien i døgnforbrug udglattet ved brug af vejede gennemsnit af turistundersøgelserne 2017 og 2022. Således består døgnforbruget i 2021 f.eks. 4/5 af 2022-undersøgelsen og 1/5 af 2017-undersøgelsen, mens årene 2020 og 2019 har en højere vægt af 2017-undersøgelsen.

5.3.2.2 Eget brug af feriehus

Resultaterne af VisitDenmarks Sommerhusundersøgelse er implementeret og giver opdaterede turismeforbrugstal for turister i eget og lånt feriehus samt privatudlejning, der ikke dækkes i overnatningsstatistikken. I undersøgelsen svarede 7.300 feriehusere på spørgsmål om bl.a. eget brug, udlån, udlejning og forbrug.

Tallene er i samme ombæring revideret tilbage til 2019, idet der i undersøgelsen blev spurgt ind til anvendelsen i årene 2019 til 2021. Forbruget for turister i eget feriehus er revideret markant ned i 2020 og 2021 fra 9,6 og 12,1 mia. kr. til hhv. 6,2 og 6,3 mia. kr. Forbruget er justeret marginalt ned i 2019.

Den store forskel skyldes, at det før undersøgelsen og i mangel på data blev antaget, at udviklingen i brugen af eget feriehus fulgte udviklingen i lejet feriehus. I de to COVID-19-prægede år, 2020 og 2021, var feriehusudlejningen til danskere rekordhøj. En udvikling der viste sig ikke at være lige så markant for brugen af eget feriehus. Det skal også siges, at mængden af overnatninger i eget feriehus ligger på et langt højere niveau end overnatninger i lejet feriehus.

5.3.2.3 Lånt feriehus

Forbruget fra turister i lånt feriehus er til gengæld justeret op i alle årene fra 2019 til 2021 fra 1,1-2,4 mia. kr. til 3,3-3,8 mia. kr., da både antallet af overnatninger og døgnforbrug er opjusteret. Døgnforbruget for turister i lånt feriehus er baseret på døgnforbrug for turister i lejet feriehus bortset fra forbrug på overnatning, der er sat til 0.

I undersøgelsen spørges ejerne om forbrug i forbindelse med et typisk ophold i eget feriehus. Forbruget er herefter fordelt ud på varegrupper efter Danmarks Statistiks husholdningsundersøgelse,²⁸ ligesom der er suppleret med forbrug på energi og renovationer, som der ikke spørges om i undersøgelsen.

Døgnforbrug for turister i eget og lånt feriehus kan ses i appendiks 7.

5.3.2.4 Privatudlejet feriehus

For at opgøre det fulde omfang af feriehusturismens økonomiske betydning opregnes mængden af overnatninger også for den private del af udlejningen. I praksis bruges opregningsfaktorer som forholdet mellem

²⁶ Hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem og lejede feriehus. Desuden bruges gennemsnittet af hotel (ferie)- og vandrerhjemturister fra Turistundersøgelsen 2022 som døgnforbrugskilde til lejet helårsbolig.

²⁷ Pga. COVID-19 var det ikke muligt at gennemføre undersøgelsen i 2020 og 2021.

²⁸ [Danmarks Statistik \(2023\)](#).

den samlede feriehusudlejning og udlejningsbureauernes udlejning. Omfanget af privat feriehusudlejning er nedjusteret via Sommerhusundersøgelsen 2022. I gennemsnit bliver der nu lagt 14 pct. til de kommercielle feriehusovernatninger som følge af omfanget af privatudlejning mod 19 pct., der hidtil blev anvendt fra 2014-undersøgelsen. Omvendt udlejes nu en større del end før gennem udlejningsbureauerne.²⁹

For i højere grad at kunne sammenligne 2022 med 2019 til 2021 er opregningsfaktorerne som med døgnforbrugstallene udglattet ved brug vejede gennemsnit af de to sommerhusundersøgelser i 2014 og 2022. I opgørelsen af feriehusturisternes samlede forbrug betyder stigningen i døgnforbrug dog mere end de nedjusterede opregningsfaktorer.

5.3.2.5 Udenlandske endagsturister

Forbruget fra udenlandske endagsturister fra 2019 til 2022 er opdateret via foreløbige resultater af en endagsundersøgelse foretaget i april 2023 til april 2024 (der spørges til antal besøg de sidste tre måneder). Undersøgelsen, der er foretaget via online-paneler i Tyskland, Sverige og Norge, nedjusterer mængden af endagsbesøg, men opjusterer døgnforbruget sammenlignet med tidligere opgørelser.

Samlet er der tale om en opjustering af turismeforbruget i 2019 fra 5,7 mia. kr. til 6,4 mia. kr., mens turismeforbruget i 2020, 2021 og 2022 er nedjusteret fra hhv. 3,1, 3,5 og 6,3 mia. kr. til 2,8 mia. kr. i både 2020 og 2021 samt 4,4 mia. kr. i 2022. Især det svenske og norske endagsturismeforbrug er nedjusteret.

Resultaterne af endagsundersøgelsen fra 2023 implementeres endeligt i Turismens økonomiske betydning 2023, hvor det også bliver muligt at opdele udenlandske endagsturisters forbrug på formålene, ferie og forretning.

5.3.3 Modelændringer af turismeforbrug

5.3.3.1 Korrektion i køretøjers brændselsforbrug

Turismeforbruget på køretøjers brændstof er nedjusteret for danske endagsturister på ferie. Ændringen sker, da brændstofforbruget før virkede urealistisk højt, som særligt kom til udtryk i beregninger af turisternes klimaaftryk. Således tages der nu højde for køretøjers øgede brændstoffektivitet (altså at biler i dag kører længere på literen) sammenlignet med de gamle døgnforbrugsdata. Som følge af ændringen nedjusteres danske endagsturisters brændstofforbrug med 1,7-1,9 mia. kr. i årene, 2019 til 2022.

Ændringen slår også igennem på beskæftigelseeffekten, men vurderes beskeden, da produktet handles i en branche med højt importindhold og en høj kapitalintensitet.

5.3.3.2 Korrektion af turismeforbruget for danske forretningsrejsende

CRT har som en fejlrettelse i den nye modelversion indsat en begrænsning som sikrer, at de danske forretningsturister maksimalt kan forbruge, hvad der svarer til det samlede råvareforbrug på produktniveau. I og med at forretningsturisternes forbrug er en del af virksomhedernes udgifter, og virksomhedernes samlede udgifter er ækvivalente med nationalregnskabets råvareforbrug, er denne begrænsning nødvendig.

Nedskaleringen sker primært for produktgruppen, *Rejsebureauer og anden rejseservice*. Omfanget af nedskaleringen er 1,1-1,8 mia. kr. i årene 2019 til 2022 primært for de danske forretningsturister på hotel, men også i mindre omfang for forretningsturister på endagsture.

5.3.4 Modelændringer af turismeafledte effekter

5.3.4.1 Korrektion i beregning af de økonomiske effekter af danske forretningsturister

CRT har fjernet en dobbeltberegning af danske forretningsturisters økonomiske effekt i modellen. Da forretningsturisters forbrug er input i virksomhedernes produktion, kunne effekten af forbruget før både ske gennem efterspørgslen og udbuddet.

Ideen med dette var, at stødet også ville have en betydning for produktionen, og stødet var sat op således, at der både var en effekt på input og output. Det havde den uheldige konsekvens, at effekten blev regnet med to gange, både for input og produktionsværdi for virksomhederne. Sådan, som stødet kan forstås på nu, er, at i den alternative situation, hvor der ikke er danske forretningsturister i Danmark, vil virksomhederne i stedet sende dem til udlandet eller øge importen for et tilsvarende beløb og derigennem holde

²⁹ [VisitDenmark \(2023\)](#).

forholdet mellem input og produktionsværdi konstant for virksomhederne, således at stødet kun virker gennem efterspørgslen.

Effekten af korrektionen er størst i 2019, hvor beskæftigelseseffekten er 15.000 årsværk lavere, mens effekterne i 2020 til 2022 er 3.000-6.000 årsværk lavere. Tilsvarende er effekten for bruttoværditilvækst 6,6 mia. kr. lavere i 2019 og 1,2-3,0 mia. kr. lavere i 2020 til 2022. Skatteeffekterne er ligeledes påvirket af korrektionen.

5.3.4.2 Korrektion i beregning af import og eksport af flyrejser

Danmarks Statistik har udskudt leverancen af 2020-data på detaljeret produktniveau til sommeren 2024, hvilket har medført større usikkerhed. Et af de steder, hvor denne usikkerhed især kommer til udtryk, er import og eksport af flyrejser, der i COVID-19-pandemien-årene særligt var påvirket af nedlukning af samfundet.

Grundet manglende data er importen og eksporten af produktkategorien *Flyrejser* hidtil blevet fremskrevet ved brug af en bred gruppe af import og eksport af serviceydelser. Importen af flyrejser har som konsekvens været urealistisk høj – højere end den samlede danske efterspørgsel af flyrejser – og der har som følge heraf ikke været beskæftigelseseffekter af turisternes efterspørgsel på flyrejser.

I stedet bliver import og eksport af flyrejser i modellen nu skaleret med udviklingen i antal flypassagerer på udenrigsflyvninger for årene 2020 til 2022, jf. statistikbanktabel, FLYV35. I forhold til tidligere reduceres importen til 23,6 pct. af 2019-niveauet i 2020, 29,3 pct. af 2019 niveauet i 2021 og 73,9 pct. af 2019-niveauet i 2022. Som følge af modelændringen opjusteres effekterne for branchen, lufttransport, i 2020 til 2022 med 800-3.400 årsværk og 0,5-0,8 mia. kr. i bruttoværditilvækst.

5.4 Estimat på turismeforbruget 2023

For at kunne belyse udviklingen i dansk turisme på et mere aktuelt grundlag har VisitDenmark udviklet en model, der kan give foreløbige estimater af turismeforbruget 2023. I rapporten henvises således til turismeforbruget 2023 enkelte steder. 2023-tallene følger ikke satellitregnskabsmetoden, men fremskriver turismeforbruget med udviklingen i overnatningstal og priser.

Stigende priser gennem 2023 spiller en rolle for forbrugstallene, der i rapporten er opgjort i årets priser. Den store fremgang i turismeforbruget fra 2022 til 2023 afspejler ikke kun en realfremgang, men også generelle prisstigninger. Sammenlignes 2023 med 2022 driver stigende priser i turistdøgnforbruget i gennemsnit 5 pct.-point af den samlede vækst på 7 pct.

Især steg priser på feriehus- og hotelovernatning, restaurant og føde- og drikkevarer, med hhv. 11, 5, 7, 8 og 7 pct., hvilket drev den markante vækst.³⁰

Kilderne til overnatninger/besøg og døgnforbrug opdateres, når resultaterne af nye undersøgelser kan implementeres. Det foreløbige turismeforbrug for 2023 er derfor snarere et supplement end en erstatning for de endelige 2023-resultater, der udgives i 2025, og som vil afvige fra de foreløbige estimater som opdateret data bliver tilgængeligt.

5.5 Usikkerhed i turismøkonomiske beregninger

At udarbejde turismens økonomiske betydning baseret på mange undersøgelser og kilder indebærer statistisk usikkerhed. Derfor kræves der flere steder i modellen antagelser, som giver anledning til forbehold. De største usikkerheder er knyttet til opgørelsen af turismeforbrug og -effekter på lokalt niveau, idet en stor del af oplysningerne fra såvel efterspørgsels- som udbudssiden ikke er lokalt fordelt.³¹

En række usikkerheder er indbygget i data, ligesom der kontinuerligt sker forbedringer af de metodikker, der anvendes. Desuden arbejdes der i LINE-modellen løbende med opdatering af nationalregnskabstidsserier og fremskrivninger for ikke-endelig data af bl.a. antal fuldtidsbeskæftigede og værditilvækst vha. den

³⁰ [Turismens økonomiske betydning 2019-2023](#).

³¹ At udarbejde et satellitregnskab for turisme samt beregne de afledte effekter af turismen helt ned på kommunalt niveau kræver antagelser, som giver anledning til forbehold. Det danske satellitregnskab på kommuneniveau er en udfordring, idet data fra nationalregnskabet på produktniveau sjældent er geografisk opdelt. Derfor fordeler CRT og Danmarks Statistik bl.a. omsætningen på kommuner vha. estimeringsmetoder. En af metoderne er at anvende lønsummen på arbejdsstederne til at fordele en branches omsætning.

makroøkonomiske model ADAM. På nuværende tidspunkt er 2020 det seneste endelige referenceår i nationalregnskabet.

En central antagelse bag beregning af forbruget i kommunerne er, at hele turistens forbrug finder sted i den kommune, hvor turistene overnatter (eller slutdestinationen for endagsrejsende). Dette er naturligvis ikke altid korrekt. En følge af den antagelse er, at kommuner med stor tiltrækningskraft på overnattende turister i andre kommuner – i kraft af f.eks. attraktioner – alt andet lige undervurderes i opgørelserne.

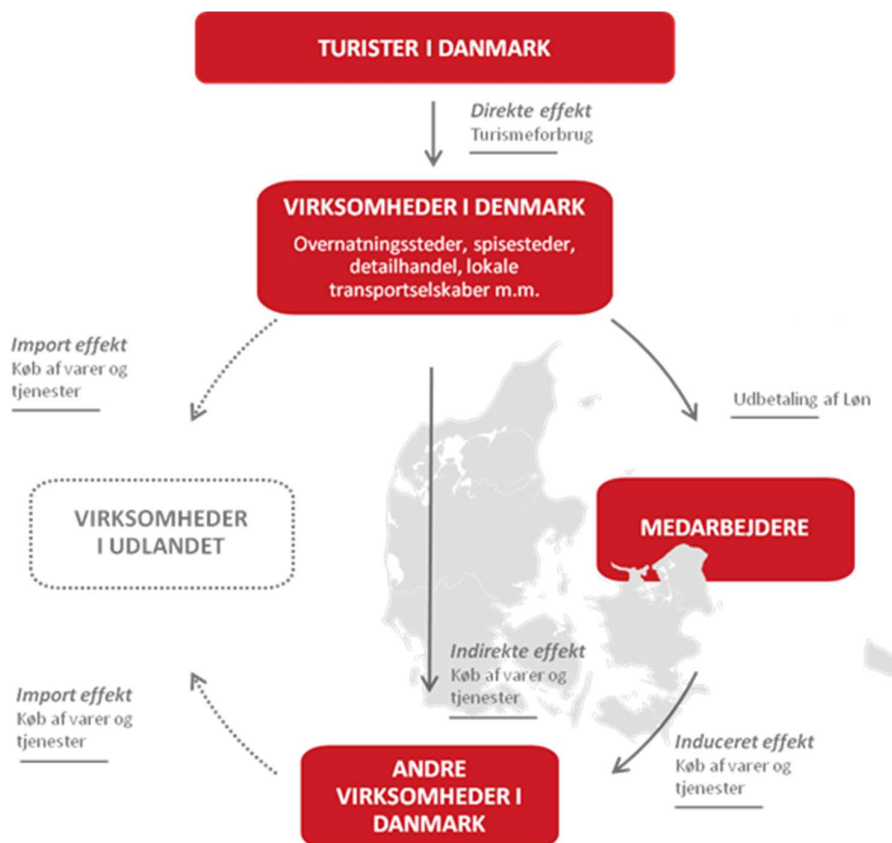
VisitDenmark og CRT arbejder løbende på at forbedre metoden for at kunne give det mest retvisende billede af turismen. Dette giver ændringer i niveauerne for nøgletallene – især på regionalt og lokalt niveau.

5.6 Beregning af afledte effekter i LINE-modellen

Turismens afledte effekter er ikke en del af satellitregnskabet. VisitDenmark og CRT beregner de afledte effekter vha. LINE-modellen,³² som bygger på data fra satellitregnskabet. Figur 4.6.1 illustrerer, hvordan og hvor de forskellige effekter opstår.

³² VisitDenmark anvender LINE-modellen, fordi den er kommunalt baseret og dermed mere anvendelig til analyser på kommunalt og regionalt niveau end andre makroøkonomiske modeller som f.eks. ADAM-modellen, der er nationalt baseret.

Figur 4.6.1 Det turismeøkonomiske flow af effekter

Udgangspunktet er turistens direkte forbrug i forskellige virksomheder. Virksomhederne tilhører en lang række brancher, og i hver branche kan en større eller mindre andel af den samlede omsætning tilskrives turismeforbrug. F.eks. har hoteller en stor del af omsætningen fra turister, mens detailhandlen har en mindre del.

De virksomheder, som turisten har brugt penge i, køber råvarer og andet i andre virksomheder, som således også påvirkes af det oprindelige turismeforbrug. Dette kaldes den *indirekte effekt*. Desuden udbetaler virksomhederne løn til sine medarbejdere, som anvender en del af denne til forbrug. Dette kaldes den *inducerede effekt*. Endelig er der en del af omsætningen, som bliver anvendt til *import*, og som derfor forsvinder ud af den danske økonomi. På engelsk kaldes dette "leakage" – lækage.

5.6.1 LINE-modellens multiplikatorer

Alle effekterne kan kobles sammen, og den såkaldte tekniske multiplikator kan beregnes:

$$\text{Teknisk multiplikator} = \frac{\text{Direkte} + \text{indirekte} + \text{induceret} - \text{import}}{\text{Direkte}}$$

Den tekniske multiplikator viser, hvor meget den direkte effekt bliver ganget op, når den siver ud i økonomien. Til at beregne disse effekter anvendes en økonomisk model.³³

³³ CRT publicerede i 2016 notatet, "En introduktion til multiplikatorer inden for området turisme og dansk praksis på området", der uddyber anvendelsen af multiplikatorer med udgangspunkt i litteraturen på området, og bl.a. analyserer historiske TSA-multiplikatorer. Herudover analyseres, hvilke faktorer, der påvirker størrelsen af turismemultiplikatorer i danske regioner og kommuner. Notatet egner sig til læsere med interesse i analyse af turismeøkonomiske effekter.

Ud over den tekniske turismemultiplikator anvender VisitDenmark såkaldte turismemultiplikatorer, der relaterer turismeomsætningen (mio. kr.) til den turismeafledte beskæftigelse (fuldtidsbeskæftigede), værditilvækst (mio. kr.) og skatteprovenu (mio. kr.). VisitDenmarks turismemultiplikatorer er ikke multiplikatorer i gængs forstand, men forholdstal mellem omsætning og afledte effekter. De opgøres således:

$$\text{Multiplikator} = \frac{\text{Samlet turismeafledt effekt}}{\text{Samlet turismeforbrug}}$$

VisitDenmark anvender bl.a. turismemultiplikatorerne til at analysere, hvordan ændringer i turismeforbruget forplanter sig i samfundet gennem ændringer i jobskabelse, værditilvækst og skatteindtægter.

5.6.2 Turismeafledte effekter i 2019 til 2022

De turismeafledte effekter såsom beskæftigelsen blev i høj grad påvirket af nedlukninger og begrænsninger i turisters mobilitet under COVID-19-pandemien. Man skal derfor være varsom med at lægge for meget vægt på atypiske bevægelser i effekterne, særligt i 2020 og 2021.

Bl.a. faldt produktionen og værditilvæksten under COVID-19-pandemien samtidig med, at beskæftigelsen i større grad blev fastholdt. Dette viser sig ved lav produktivitet og derigennem højere beskæftigelsesmultiplikator og uændret BVT-multiplikator. BVT-effekten ligger på nogenlunde samme niveau i 2020 og 2021.

I 2022 er turismens beskæftigelseeffekter lavere end i 2019 på trods af højere turismeforbrugstal. Det er der forskellige grunde til. For det første vil beskæftigelsesmultiplikatoren typisk falde over tid grundet stigende priser på forbrugsvarer ved beregning i løbende priser – højere priser giver i sig selv ikke øget beskæftigelse. Et ændret forbrugsmønster, som kan opstå gennem en ændring i døgnforbruget eller en ændret sammensætning af turisterne (f.eks. på overnatningsform eller nationalitet) vil ligeledes påvirke beskæftigelsesmultiplikatoren.

Derudover vil produktivetsstigninger reducere beskæftigelseeffekten. Når produktiviteten i en branche stiger, vil der være behov for færre beskæftigede til at indgå i produktionen. Beskæftigelsesmultiplikatoren vil alt andet lige falde, når produktiviteten stiger.

Ved opdeling af beskæftigelseeffekterne på branchegrupperinger ses det, at en stor del af faldet i beskæftigelseeffekten fra 2019 til 2022 kommer fra brancherne skibsfart og detailhandel. Disse to brancher har oplevet kraftige produktivetsstigninger i perioden, særligt førstnævnte, hvor højere fragtrater sandsynligvis er en del af forklaringen.

BVT-effekten er nogenlunde den samme i 2019 og 2022, hvilket vidner om store produktivetsstigninger, da beskæftigelsesmultiplikatoren falder væsentligt mere end BVT-multiplikatoren. BVT-multiplikatoren falder dog stadig, hvilket kan skyldes faldende BVT gennem prisstigninger på input og/eller forbrugssubstitution mod varer, der bliver produceret i brancher med en lavere BVT.

© Sophia Bergholm

APPENDIKS

Appendiks

Appendiks 1. Turismeforbrug i kommunerne

Turismeforbrug og turismeandel, Region Hovedstaden 2022

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnatningsformer	Ikke-kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Endagsrejsende		
Hele regionen	53.850	36.378	5.638	11.833	3.230.875	1,7
København	31.305	24.285	1.202	5.818	1.573.866	2,0
Bornholm	4.122	3.437	495	190	34.508	11,9
Tårnby	2.341	1.764	51	525	56.694	4,1
Gribskov	2.145	1.085	876	184	26.083	8,2
Helsingør	1.963	1.014	147	802	46.148	4,3
Frederiksberg	1.570	880	268	422	73.998	2,1
Rudersdal	1.011	484	243	284	68.642	1,5
Halsnæs	955	420	461	74	28.474	3,4
Frederikssund	846	356	348	142	36.673	2,3
Gentofte	840	260	273	308	243.743	0,3
Lyngby-Taarbæk	696	300	85	310	82.188	0,8
Hillerød	669	231	93	345	89.790	0,7
Furesø	537	68	63	407	26.977	2,0
Brøndby	508	230	82	196	50.719	1,0
Høje-Taastrup	496	177	135	184	97.220	0,5
Glostrup	464	154	38	272	40.521	1,1
Ballerup	453	162	89	202	152.588	0,3
Hvidovre	447	213	74	160	69.943	0,6
Hørsholm	376	151	47	178	30.166	1,2
Gladsaxe	376	49	159	168	173.368	0,2
Fredensborg	289	128	48	113	31.143	0,9
Egedal	241	43	130	68	27.958	0,9
Rødovre	234	129	36	69	26.519	0,9
Dragør	227	115	12	100	5.864	3,9
Ishøj	211	110	30	71	17.334	1,2
Herlev	201	44	52	105	41.604	0,5
Albertslund	201	59	67	74	33.684	0,6
Allerød	67	25	13	29	31.652	0,2
Vallensbæk	62	8	19	35	12.808	0,5

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavne, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Sjælland 2022

Turismeforbrug						
	I alt	Kommercielle overnatningsformer	Ikke-kommercielle overnatningsformer	Endagsrejsende	Samlet udbud af varer og tjenester	Turismeandel af samlet udbud
		mio. kr.			pct.	
		mio. kr.			pct.	
Hele regionen	15.067	7.147	3.844	4.076	724.281	2,1
Odsherred	2.097	689	1.114	294	28.708	7,3
Guldborgsund	1.926	1.353	395	178	43.344	4,4
Roskilde	1.621	835	158	628	78.652	2,1
Lolland	1.578	1.082	295	202	32.564	4,8
Vordingborg	1.196	689	258	249	29.173	4,1
Kalundborg	1.082	339	452	290	132.502	0,8
Slagelse	1.054	427	232	395	64.178	1,6
Næstved	839	359	166	314	53.076	1,6
Holbæk	691	213	199	279	49.561	1,4
Køge	572	244	45	283	53.894	1,1
Ringsted	463	134	24	305	32.128	1,4
Stevns	447	223	97	127	11.581	3,9
Greve	424	88	153	184	36.547	1,2
Faxe	371	228	79	64	29.193	1,3
Sorø	335	132	42	162	18.035	1,9
Lejre	278	101	110	67	17.824	1,6
Solrød	92	12	24	56	13.321	0,7

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavne, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Syddanmark 2022

Turismeforbrug						
	I alt	Kommercielle overnatningsfor- mer mio. kr.	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer	Endags- rejsende	Samlet ud- bud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeand- el af samlet udbud pct.
Hele regionen	35.037	23.497	4.207	7.333	1.448.063	2,4
Varde	6.168	5.271	611	287	54.440	11,3
Tønder	2.655	2.149	129	377	45.176	5,9
Sønderborg	2.472	1.724	195	553	92.250	2,7
Vejle	2.516	1.395	368	753	116.204	2,2
Odense	2.499	1.202	341	956	206.775	1,2
Kolding	2.201	1.185	242	774	127.959	1,7
Esbjerg	1.869	1.124	145	600	135.620	1,4
Haderslev	1.213	732	197	285	43.204	2,8
Billund	2.699	2.328	103	268	101.984	2,6
Middelfart	1.331	693	175	463	44.876	3,0
Svendborg	1.009	560	188	260	41.927	2,4
Aabenraa	937	566	181	190	72.471	1,3
Fanø	1.059	871	133	55	2.600	40,7
Fredericia	1.064	468	90	506	147.971	0,7
Nyborg	855	402	70	383	24.605	3,5
Langeland	1.039	861	125	53	13.460	7,7
Nordfyns	743	449	241	52	25.456	2,9
Faaborg-Midtfyn	720	468	127	126	38.616	1,9
Assens	648	302	210	137	37.468	1,7
Kerteminde	555	234	254	67	26.213	2,1
Vejen	475	236	68	170	44.647	1,1
Ærø	309	278	14	18	4.141	7,5

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavne, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Midtjylland 2022

Turismeforbrug						
	I alt	Kommercielle overnatningsfor- mer mio. kr.	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer	Endags- rej- sende	Samlet ud- bud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeand- del af samlet udbud pct.
Hele regionen	30.336	18.215	4.707	7.414	1.624.449	1,9
Aarhus	6.112	2.996	726	2.390	473.050	1,3
Ringkøbing-Skjern	6.107	5.105	556	446	124.807	4,9
Syddjurs	2.356	1.385	628	343	33.074	7,1
Norddjurs	2.133	1.093	336	704	30.459	7,0
Herning	1.837	835	206	796	112.470	1,6
Holstebro	1.611	1.138	261	212	64.252	2,5
Silkeborg	1.405	754	215	435	92.438	1,5
Lemvig	1.352	1.012	208	132	31.482	4,3
Horsens	1.085	425	161	500	104.166	1,0
Viborg	1.050	508	251	291	129.134	0,8
Skive	918	534	288	96	44.821	2,0
Hedensted	858	508	170	180	50.994	1,7
Skanderborg	841	486	133	223	73.731	1,1
Randers	621	238	162	221	89.346	0,7
Odder	553	317	147	89	15.011	3,7
Ikast-Brande	471	203	65	203	79.310	0,6
Struer	443	283	111	49	17.990	2,5
Samsø	395	335	36	24	3.590	11,0
Favrskov	185	60	45	80	54.322	0,3

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavne, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Nordjylland 2022

Turismeforbrug

	I alt	Kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Ikke-kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Endagsrejsende	Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
Hele regionen	18.319	12.440	2.612	3.268	633.624	2,9
Aalborg	3.634	2.057	604	973	247.853	1,5
Frederikshavn	3.384	2.591	269	524	62.855	5,4
Hjørring	3.216	2.298	440	478	68.492	4,7
Jammerbugt	2.883	2.121	582	179	30.692	9,4
Thisted	1.649	1.280	226	143	52.064	3,2
Vesthimmerlands	953	577	173	204	40.874	2,3
Mariagerfjord	882	590	130	162	55.002	1,6
Rebild	630	173	38	419	25.132	2,5
Morsø	550	415	44	92	20.825	2,6
Læsø	301	220	55	27	1.554	19,4
Brønderslev	238	119	51	68	28.281	0,8

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavne, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Appendiks 2. Turismens forretningsområder

Turismeforbrug fordelt på forretningsområde og overnatningsform 2022

	Turismeforbrug			
	I alt	Kyst- og naturtu- risme	Storbyturisme mio. kr.	Erhvervs- og mødeturisme
Hele landet	152.609	84.305	34.621	33.683
Kommerciel	97.678	55.297	24.156	18.225
Hotel - ferie	25.974	10.187	15.787	-
Hotel - forretning	18.225	-	-	18.225
Feriecentre	4.463	4.435	28	-
Camping	8.144	6.609	1.535	-
Vandrerhjem	3.040	751	2.290	-
Lejet feriehus	1.077	963	114	-
Lystbåde	27.785	27.125	660	-
Deleøkonomiske platforme	7.761	4.337	3.424	-
Festival	836	826	0	-
Krydstogt	0	0	0	-
Ikke-kommerciel	54.931	29.008	10.465	15.458
Eget feriehus	6.387	5.857	530	-
Lånt feriehus	4.254	4.070	184	-
Familie/Venner	10.367	6.736	3.631	-
Endagsturister - ferie	18.465	12.344	6.121	-
Endagsturister - forretning	15.458	-	-	15.458

Note: 0 = under 500 mio. kr.

Appendiks 3. Samlede antal overnatninger 2022 (1.000)

(1.000 overnatninger)	Udlandet i															
	I alt	Danmark	alt	Australien	Belgien og Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Nederlandene	Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle overnatninger og endagsb	195.099	128.768	66.330	917	632	292	303	426	1.496	3.623	86	228	1.019	249	237	5.675
Alle overnatninger	143.007	82.396	60.611	917	632	292	303	426	1.496	3.623	86	228	1.019	249	237	4.903
Kommerciel turisme	67.593	34.209	33.384	59	275	34	64	179	377	1.808	53	87	348	22	41	2.400
Hotel-ferie	11.516	6.991	4.525	30	92	17	33	85	166	229	27	43	155	12	22	606
Hotel-forretning	7.824	5.266	2.558	15	49	10	19	54	84	136	20	24	87	7	13	333
Feriecentre	4.663	3.378	1.285	1	26	0	1	7	4	259	1	3	5	0	0	329
Camping	12.960	8.827	4.133	1	76	1	1	14	46	526	0	3	29	0	0	319
Vandrerhjem	2.556	1.321	1.235	13	28	6	11	17	75	70	5	13	70	3	5	80
Lejet feriehus	26.899	7.860	19.039	0	0	0	0	0	0	550	0	0	0	0	0	706
Lystbåde	1.176	566	609	0	4	0	0	2	2	37	0	0	0	0	0	26
Andre undersøgelser	127.505	94.559	32.947	858	357	258	239	247	1.119	1.816	34	141	671	227	196	3.275
Lejet helårsbolig	4.445	1.092	3.352	35	89	10	35	33	168	237	0	19	78	4	9	308
Festival	1.051	865	186	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66
Krydstogt	671	6	666	2	5	3	6	0	6	4	1	1	32	0	2	3
Eget feriehus	31.731	31.731	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	6.327	6.327	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	31.189	8.166	23.024	821	263	245	198	214	946	1.574	33	120	561	223	185	2.127
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>46.801</i>	<i>41.082</i>	<i>5.719</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>772</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>5.291</i>	<i>5.291</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

(1.000 overnatninger)	Storbri-tannien															
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	Østeuropa i øvrigt	Europa i øvrigt	Amerika i øvrigt	Asien i øvrigt	Andre lande	
Alle overnatninger og endagsb	834	384	174	747	851	2.373	6.049	130	27.504	3.563	188	1.756	2.186	691	1.235	2.482
Alle overnatninger	833	384	174	747	851	2.373	3.714	130	24.892	3.563	188	1.756	2.186	691	1.235	2.482
Kommerciel turisme	286	57	19	316	281	804	1.784	14	21.376	735	108	388	407	69	173	822
Hotel-ferie	99	25	10	120	135	417	613	7	638	405	44	154	200	28	84	28
Hotel-forretning	72	14	6	60	64	237	344	5	334	242	24	106	107	15	61	16
Feriecentre	23	1	0	13	5	27	219	0	288	9	2	22	36	0	5	1
Camping	38	4	1	86	15	30	188	0	2.663	5	23	34	17	1	4	6
Vandrerhjem	48	13	2	31	62	87	112	2	219	73	13	72	47	25	20	10
Lejet feriehus	0	0	0	0	0	0	231	0	16.817	0	0	0	0	0	0	736
Lystbåde	6	0	0	5	0	6	77	0	417	1	2	0	0	0	0	24
Andre undersøgelser	547	327	156	431	570	1.569	4.265	116	6.128	2.828	80	1.368	1.780	622	1.061	1.660
Lejet helårsbolig	73	13	3	85	75	190	158	6	1.086	262	30	154	89	39	47	17
Festival	0	0	0	0	0	0	59	0	18	0	0	0	0	0	0	43
Krydstogt	2	2	1	2	15	90	6	0	293	167	3	5	3	5	5	2
Eget feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	472	312	152	343	481	1.289	1.707	110	2.120	2.399	47	1.209	1.687	578	1.009	1.598
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.335</i>	<i>0</i>	<i>2.612</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Note: endagsturister er angivet i antal besøg.

0 = under 500 overnatninger.

Appendiks 4. Turisternes opholdslængder 2022 (gennemsnitlige antal overnatninger)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt		Belgien og				Neder-				Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
			Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	landene									
Kommerciel turisme	3,5	3,0	4,3					2,3	3,2				2,4				3,0	
Hotel-ferie	1,9	1,7	2,1	2,6	2,1	2,6	2,6	2,1	2,2	2,2	2,6	2,1	2,5	2,6	2,5	2,5	2,1	
Hotel-forretning	1,8	1,7	2,1	3,5	1,9	4,8	4,7	1,6	2,3	1,9	2,6	1,8	2,2	2,5	2,5	2,5	1,8	
Feriecentre	3,4	3,1	4,1	4,0	4,4	3,9	4,3	3,7	4,0	4,4	4,7	4,0	4,2	3,4	4,2	4,2	4,7	
Camping	5,1	7,0	3,2	2,5	2,7	2,5	2,5	2,5	2,6	2,4	2,4	3,0	3,0	3,0	2,8	2,8	2,6	
Vandrerhjem	2,3	2,2	2,4	3,1	2,4	3,2	3,1	2,3	2,4	2,3	3,1	2,5	2,4	3,1	3,1	3,1	2,3	
Lejet feriehus	8,0	6,4	9,0														7,5	
Lystbåde	5,0	5,1	4,9	3,1	5,6		4,2	4,9	4,9	5,5			4,7				4,5	
Andre undersøgelser																		
Lejet helårsbolig	4,9	3,1	4,3	4,4	4,3	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3		4,3	4,3	4,4	4,4	4,4	4,3	
Festival	4,0	4,0	4,0														4,0	
Krydstogt	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Eget feriehus	6,0	6,0																
Lånt feriehus	8,0	8,0																
Familie/venner	4,1	3,1	4,6	6,1	3,1	7,2	3,6	4,1	5,0	6,7	1,3	4,2	6,9	5,8	6,1	3,7		
<i>Endagsturister - ferie</i>	1,0	1,0	1,0														1,0	
<i>Endagsturister - forretning</i>																		

	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Storbri-	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østeuropa	Europa i	Amerika	Asien i	Andre
						tannien					i øvrigt	øvrigt	i øvrigt	øvrigt	lande
Kommerciel turisme						2,4	2,0		6,6	3,0					
Hotel-ferie	2,0	2,2	2,2	2,1	2,2	2,6	1,5	2,6	2,4	2,5	2,2	2,1	2,1	2,6	2,6
Hotel-forretning	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,7	2,6	1,8	4,5	2,0	2,0	1,9	4,7	3,3
Feriecentre	4,5	4,2	3,7	4,4	4,1	4,0	3,5	4,6	3,9	3,9	4,2	4,3	4,2	4,0	4,4
Camping	3,1	3,2	2,4	2,8	2,7	2,6	2,2	2,7	3,8	2,8	2,7	2,9	2,9	2,6	2,7
Vandrerhjem	2,6	2,5	2,4	2,3	2,4	2,4	2,3	3,1	2,2	3,1	2,3	2,5	2,4	3,2	3,1
Lejet feriehus							6,7		9,2						9,1
Lystbåde	4,6	5,9	2,6	5,0	6,4	5,4	3,0		5,6	4,9	5,4	4,2	6,8		3,9
Andre undersøgelser															
Lejet helårsbolig	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,4	4,3	4,4	4,3	4,3	4,3	4,4	4,4
Festival							4,0		4,0						4,0
Krydstogt	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Eget feriehus															
Lånt feriehus															
Familie/venner	4,4	5,8	10,9	4,0	4,9	4,3	3,5	14,3	3,1	5,7	5,9	5,5	5,3	7,5	7,0
<i>Endagsturister - ferie</i>									1,0						
<i>Endagsturister - forretning</i>															

Kilder: For hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejet feriehus, Danmarks Statistik for Danmark og udlandet i alt.
For nationalitetsfordeling: Turistundersøgelsen og andre undersøgelser - se appendiks 12.

Appendiks 5. Antal ankomster 2022 (1.000)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Australien	Belgien og Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Nederlandene	Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle o.former og endagsbesøg	86.975	67.066	19.909	165	229	50	89	151	400	854	46	76	274	48	50	2.237
Alle overnatningsformer	34.884	20.694	14.190	165	229	50	89	151	400	854	46	76	274	48	50	1.465
Kommerciel turisme	19.126	11.407	7.719	20	117	11	21	90	164	559	20	42	142	8	16	796
Hotel-ferie	6.193	4.061	2.132	11	45	7	13	41	77	106	10	21	62	5	9	285
Hotel-forretning	4.316	3.072	1.243	4	26	2	4	34	37	73	8	13	40	3	5	182
Feriecentre	1.390	1.079	311	0	6	0	0	2	1	59	0	1	1	0	0	70
Camping	2.542	1.252	1.290	1	29	0	0	6	18	215	0	1	10	0	0	124
Vandrerhjem	1.105	595	510	4	12	2	4	7	31	30	2	5	29	1	2	35
Lejet feriehus	3.345	1.236	2.109	0	0	0	0	0	0	69	0	0	0	0	0	94
Lystbåde	235	111	124	0	1	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	6
Andre undersøgelser	67.617	55.659	12.190	145	112	39	69	61	236	296	27	35	132	40	34	1.442
Lejet helårsbolig	898	352	779	8	21	2	8	8	39	56	0	4	18	1	2	71
Festival	263	216	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17
Krydstogt	671	6	666	2	5	3	6	0	6	4	1	1	32	0	2	3
Eget feriehus	5.289	5.289	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	791	791	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	7.614	2.634	4.980	135	86	34	55	53	191	236	26	29	82	39	30	580
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>46.801</i>	<i>41.082</i>	<i>5.719</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>772</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>5.291</i>	<i>5.291</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Storbritannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	Østeuropa i øvrigt	Europa i øvrigt	Amerika i øvrigt	Asien i øvrigt	Andre lande
Alle o.former og endagsbesøg	246	84	24	242	256	772	3.759	15	7.084	887	65	434	531	113	219	506
Alle overnatningsformer	246	84	24	242	256	772	1.424	15	4.472	887	65	434	531	113	219	506
Kommerciel turisme	121	25	9	135	126	336	879	5	3.240	242	47	173	186	22	60	108
Hotel-ferie	50	12	4	56	62	163	417	3	269	160	20	75	95	11	32	11
Hotel-forretning	33	7	3	30	32	118	206	2	182	54	12	52	56	3	18	4
Feriecentre	5	0	0	3	1	7	63	0	74	2	1	5	8	0	1	0
Camping	12	1	0	31	5	11	84	0	708	2	9	12	6	0	1	2
Vandrerhjem	19	5	1	13	26	36	49	1	102	23	6	29	20	8	6	3
Lejet feriehus	0	0	0	0	0	0	34	0	1.831	0	0	0	0	0	0	81
Lystbåde	1	0	0	1	0	1	26	0	74	0	0	0	0	0	0	6
Andre undersøgelser	126	59	15	107	130	436	2.881	9	3.844	645	18	261	345	91	159	398
Lejet helårsbolig	17	3	1	20	17	44	37	1	255	59	7	36	21	9	11	4
Festival	0	0	0	0	0	0	15	0	4	0	0	0	0	0	0	11
Krydstogt	2	2	1	2	15	90	6	0	293	167	3	5	3	5	5	2
Eget feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	107	54	14	85	97	303	487	8	681	419	8	220	321	77	143	381
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>2.335</i>	<i>0</i>	<i>2.612</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Note: 0 = under 500 ankomster.

Kilder: For hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejet feriehus, Danmarks Statistik for Danmark og udlandet i alt. For nationalitetsfordeling: Turistundersøgelsen og andre undersøgelser - se appendiks 12.

Appendiks 6. Gennemsnitlig gruppestørrelse (økonomisk rejsegruppe, antal personer)

	I alt	Udlandet i			Belgien og			Neder-			Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
		Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	landene						
Kommerciel turisme	1,6	1,6	1,7	-	-	-	-	-	1,4	1,8	-	-	1,5	-	-	1,6
Hotel-ferie	1,6	1,6	1,5	-	1,4	-	-	-	1,5	1,5	-	-	1,7	-	-	1,4
Hotel-forretning	1,2	1,3	1,2	-	-	-	-	1,4	1,1	1,2	-	-	1,1	-	-	1,2
Feriecentre	1,8	1,8	1,9	-	-	-	-	-	1,9	1,9	-	-	1,9	-	-	2,2
Camping	1,9	1,9	1,9	-	-	-	-	-	1,9	2,0	-	-	1,9	-	-	2,0
Vandrerhjem	1,5	1,7	1,3	-	-	-	-	-	1,3	1,3	-	-	1,3	-	-	1,3
Lejet feriehus	1,9	1,7	2,1	-	-	-	-	-	2,1	2,2	-	-	2,1	-	-	2,0
Lystbåde	1,6	1,7	1,5	-	-	-	-	-	1,5	2,0	-	-	1,5	-	-	1,4

	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Storbri-		Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	Østeuropa	Europa i	Amerika i	Asien i	Andre
						i øvrigt	øvrigt					øvrigt	øvrigt	lande		
Kommerciel turisme	-	-	-	-	-	1,3	1,6	-	1,9	1,3	-	-	1,3	1,4	1,4	-
Hotel-ferie	-	-	-	-	-	1,3	1,6	-	1,4	1,4	-	1,5	1,4	1,5	1,5	-
Hotel-forretning	1,2	-	-	-	-	1,1	1,3	-	1,1	1,2	-	1,2	1,2	1,2	1,2	-
Feriecentre	-	-	-	-	-	1,9	1,9	-	1,8	1,9	-	-	1,9	1,9	1,9	-
Camping	-	-	-	-	-	1,9	1,7	-	1,8	1,9	-	-	1,9	1,9	1,9	-
Vandrerhjem	-	-	-	-	-	1,3	1,3	-	1,2	1,3	-	-	1,3	1,3	1,3	-
Lejet feriehus	-	-	-	-	-	2,1	1,9	-	2,1	2,1	-	-	2,1	2,1	2,1	-
Lystbåde	-	-	-	-	-	1,5	1,4	-	1,6	1,5	-	-	1,5	1,5	1,5	-

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2022.

Appendiks 7. Turisternes døgnforbrug (kr., afrundet)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Frankrig	Neder- landene	Italien	Norge	Storbritannien	Sverige	Tyskland	USA	Asiatiske lande
Kommerciel turisme	1.350	1.300	1.400	2.250	1.500	1.950	2.250	2.500	2.250	1.000	2.500	2.450
Hotel-ferie	1.950	1.700	2.400	-	2.350	1.500	3.000	2.300	2.600	1.900	2.650	2.400
Hotel-forretning	2.600	2.300	3.300	3.400	3.800	3.450	3.500	3.600	3.250	2.950	2.600	2.950
Feriecentre	1.350	1.250	1.650	-	-	-	1.550	-	1.600	1.450	-	-
Camping	650	550	850	-	950	-	1.300	-	1.450	750	-	-
Vandrerhjem	1.450	1.300	1.600	-	-	-	1.650	-	-	1.550	-	-
Lejet feriehus	1.050	1.100	1.050	-	1.050	-	1.850	-	1.450	950	-	-
Lystbåde	850	900	900	-	500	-	2.150	-	1.350	750	-	-
Andre undersøgelser												
Lejet helårsbolig	1.750	1.350	1.900	-	-	-	2.200	-	-	1.550	-	-
Festival	800	800	800	-	-	-	1.100	-	550	450	-	-
Krydstogt	550	800	550	-	-	-	-	550	-	500	600	-
Eget feriehus	200	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt feriehus	650	650	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	350	350	300	250	200	200	500	300	250	250	350	350
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>400</i>	<i>350</i>	<i>750</i>	-	-	-	<i>1.000</i>	-	<i>800</i>	<i>650</i>	-	-
<i>Endagsturister - forretning</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2022. Læs evt. mere i afsnit 5.1 om metoden bag de anvendte regionale døgnforbrug til beregning af turismeomsætning.

Appendiks 8. Gruppedøgnforbrug (kr., afrundet)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Frankrig	Neder- landene	Italien	Norge	Storbritannien	Sverige	Tyskland	USA	Asiatiske lande
Kommerciel turisme	2.150	2.050	2.350	3.150	2.600	2.850	3.600	3.200	3.500	1.800	3.350	3.350
Hotel-ferie	3.050	2.750	3.500	-	3.550	2.550	4.300	3.050	4.300	2.700	3.650	3.500
Hotel-forretning	3.200	2.900	3.900	3.850	4.450	3.700	4.300	3.950	4.150	3.300	3.150	3.550
Feriecentre	2.450	2.250	3.100	-	-	-	3.450	-	3.100	2.600	-	-
Camping	1.250	1.050	1.600	-	1.850	-	2.550	-	2.550	1.350	-	-
Vandrerhjem	2.200	2.300	2.050	-	-	-	2.050	-	-	1.900	-	-
Lejet feriehus	2.000	1.850	2.100	-	2.350	-	3.700	-	2.850	1.950	-	-
Lystbåde	1.400	1.550	1.400	-	1.000	-	3.000	-	1.900	1.200	-	-

Appendiks 9. Opholdsforbrug pr. gruppe (kr., afrundet)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Frankrig	Neder- landene	Italien	Norge	Storbritannien	Sverige	Tyskland	USA	Asiatiske lande
Kommerciel turisme	7.600	6.150	10.100	-	8.500	7.000	10.850	7.650	7.100	12.000	10.200	9.850
Hotel-ferie	5.650	4.750	7.450	-	7.700	6.500	9.100	7.750	6.300	6.350	9.200	9.100
Hotel-forretning	5.800	4.950	8.000	8.850	8.300	8.100	7.950	7.950	6.950	6.100	14.150	11.750
Feriecentre	8.250	7.050	12.900	-	-	-	16.150	-	10.800	10.100	-	-
Camping	6.250	7.450	5.150	-	4.500	-	6.650	-	5.650	5.050	-	-
Vandrerhjem	5.050	5.100	4.900	-	-	-	4.750	-	-	4.100	-	-
Lejet feriehus	15.950	11.900	19.200	-	18.850	-	27.750	-	19.100	17.700	-	-
Lystbåde	7.000	7.800	6.900	-	5.400	-	13.350	-	5.600	6.650	-	-

Appendiks 10. Turisternes døgnforbrug fordelt på produkter (pct. andele)

Udlandet i alt

	I alt	Hotel - ferie	Hotel - forretning	Ferie- centre	Camping	Vandrer- hjem	Lystbåde	Lejet feriehus	Lejet helårsbolig	Festival	Krydstogt	Eget feriehus	Lånt feriehus	Familie/ venner	Endagsturister - ferie	Endagsturister - forretning
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	-	-	100	100	-
Turisme produkter	50	79	76	49	64	73	60	32	49	20	51	-	-	13	33	-
Overnatning	16	33	34	2	26	9	0	12	0	6	0	-	-	0	0	-
Restaurant	15	20	16	21	12	23	24	9	20	0	28	-	-	4	24	-
Lokaltransport	15	18	25	21	23	35	15	9	25	0	5	-	-	6	4	-
Rejseservice	1	5	0	2	1	1	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-
Kultur og forlystelser	3	3	1	4	3	4	3	2	3	14	18	-	-	3	6	-
Lystbådehavn	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	-	-	0	0	-
Detailhandel	27	17	14	40	29	18	31	34	18	66	26	-	-	32	53	-
Føde- og drikkevarer samt tobak	13	6	5	20	14	8	24	19	7	37	6	-	-	13	22	-
Benzin og andet brændstof	4	1	1	10	6	3	1	5	2	22	0	-	-	3	10	-
Andet	11	10	8	11	8	7	6	11	9	7	20	-	-	15	21	-
Andre produkter	23	4	10	10	7	9	8	33	33	14	23	-	-	55	14	-

Danmark

	I alt	Hotel - ferie	Hotel - forretning	Ferie- centre	Camping	Vandrer- hjem	Lystbåde	Lejet feriehus	Lejet helårsbolig	Festival	Krydstogt	Eget feriehus	Lånt feriehus	Familie/ venner	Endagsturister - ferie	Endagsturister - forretning
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Turisme produkter	62	79	100	42	46	58	48	33	40	49	58	15	34	24	50	100
Overnatning	14	42	50	3	15	11	0	12	0	6	0	0	0	0	0	0
Restaurant	15	19	18	23	15	22	20	11	21	10	37	7	19	11	26	3
Lokaltransport	24	12	27	11	11	19	12	8	15	1	7	4	12	5	0	87
Rejseservice	3	4	4	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Kultur og forlystelser	6	3	1	5	3	5	2	2	3	32	13	4	3	9	23	0
Lystbådehavn	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Detailhandel	25	16	0	45	41	28	38	33	21	26	25	55	54	59	32	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	11	6	0	26	24	11	27	18	8	8	9	25	33	18	6	0
Benzin og andet brændstof	7	2	0	7	7	5	3	5	4	14	0	4	7	28	22	0
Andet	7	8	0	13	11	12	9	10	9	4	16	27	14	13	3	0
Andre produkter	13	5	0	13	13	14	13	34	39	25	17	30	12	16	18	0

Appendiks 11. Officielle TSA-tabeller

TSA tabel 1. Indgående turismeforbrug (udlændinge)

(2022, mio. kr.)	Endagsturister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	3.831	46.675	50.506
A.1 Turismeprodukter	1.481	31.167	32.648
Overnatning	0	10.339	10.339
Restaurant	1.045	8.563	9.608
Transport	167	10.008	10.175
Rejsservice	0	707	707
Kultur og forlystelser	269	1.455	1.723
Lystbådehavne	0	96	96
A.2 Turismeforbundne produkter	2.350	15.508	17.858
Føde- og drikkevarer samt tobak	995	7.319	8.314
Benzin og andet brændstof	424	1.929	2.353
Andet	931	6.260	7.191
B. Ikke-turismespecifikke produkter	600	14.589	15.189
I alt	4.432	61.264	65.695

TSA tabel 2. Indenlandsk turismeforbrug (danskere)

(2022, mio. kr.)	Endagsturister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	26.912	48.802	75.714
A.1 Turismeprodukter	22.443	31.820	54.263
Overnatning	0	12.547	12.548
Restaurant	4.207	9.032	13.239
Transport	13.444	7.081	20.525
Rejsservice	1.505	1.076	2.581
Kultur og forlystelser	3.287	1.998	5.285
Lystbådehavne	0	84	84
A.2 Turismeforbundne produkter	4.468	16.983	21.451
Føde- og drikkevarer samt tobak	908	8.308	9.215
Benzin og andet brændstof	3.112	2.789	5.901
Andet	448	5.886	6.334
B. Ikke-turismespecifikke produkter	2.580	8.619	11.199
I alt	29.492	57.421	86.913

TSA tabel 4. Intern turisme (dansk + udenlandsk turismeforbrug i Danmark)

(2022, mio. kr.)	Indgående turismeforbrug (tabel 1)	Indenlandsk turismeforbrug (tabel 2)	Intern turisme (tabel 1+2)
A. Turismespecifikke produkter	50.506	75.714	126.220
A.1 Turismeprodukter	32.648	54.263	86.911
Overnatning	10.339	12.548	22.887
Restaurant	9.608	13.239	22.847
Transport	10.175	20.525	30.700
Rejsservice	707	2.581	3.288
Kultur og forlystelser	1.723	5.285	7.009
Lystbådehavne	96	84	180
A.2 Turismeforbundne produkter	17.858	21.451	39.309
Føde- og drikkevarer samt tobak	8.314	9.215	17.529
Benzin og andet brændstof	2.353	5.901	8.255
Andet	7.191	6.334	13.525
B. Ikke-turismespecifikke produkter	15.189	11.199	26.389
I alt	65.695	86.913	152.609

TSA tabel 3. Udgående turismeforbrug

(2022, mio. kr.)	Endagsturister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	-	-	-
A.1 Turismeprodukter	-	-	-
Overnatning	-	-	-
Restaurant	-	-	-
Transport	-	-	-
Rejsservice	-	-	-
Kultur og forlystelser	-	-	-
A.2 Turismeforbundne produkter	-	-	-
Føde- og drikkevarer samt tobak	-	-	-
Benzin og andet brændstof	-	-	-
Andet	-	-	-
B. Ikke-turismespecifikke produkter	-	-	-
I alt	-	-	59.875

Kilde: Danmarks Statistik, UHTY, Tjenestebalancens rejsepost.

TSA tabel 5. Produktion i turismespecifikke brancher

(2022, mio. kr.)	Turismespecifikke brancher	Turismefor- bundne brancher	Andre bran- cher	Total inden- landsk pro- duktion (i basispri- ser)
A. Turismespecifikke produkter	241.000	1.677.500	120.400	2.038.900
A.1 Turismekarakteristiske produkter	239.400	0	83.400	322.800
Overnatning	17.600	0	2.500	20.100
Restaurant	64.100	0	0	64.100
Transport	89.400	0	80.900	170.300
Rejse-service	11.200	0	0	11.200
Kultur og forlystelser	56.700	0	0	56.700
Lystbådehavne	400	0	0	400
A.2 Turismeforbundne produkter	1.600	1.677.500	37.000	1.716.100
Føde- og drikkevarer samt tobak	0	205.000	200	205.200
Benzin og andet brændstof	0	101.900	0	101.900
Andet	1.600	1.370.600	36.800	1.409.000
B. Ikke-turismespecifikke produkter	514.600	22.000	2.679.100	3.215.700
I alt	755.600	1.699.500	2.799.500	5.254.600
- Forbrug i produktion	467.043	977.350	1.315.842	2.760.235
Bruttoværditilvæksten i basispriser	288.558	722.150	1.483.658	2.494.366

Noter: Andre branchers produktion kan tilskrives udlejning af sommerhuse, der produceres af branchen "Ejendoms-mægler, bolig og husleje".

Andre branchers produktion af transport kan tilskrives biludleje, der produceres af branchen "Erhvervsservice".

TSA tabel 6. Udbud og efterspørgsel

	Turisme- specifikke brancher	Turisme- forbundne brancher	Andre brancher	Total indenlandsk produktion (i basispriser)	Import	Skatter og subsidier	Total indenlandsk udbud (i markeds- priser)	Internt turisme- forbrug (tabel 4)	Turisme- andel af udbuddet
(2022 mio. kr.)									
A. Turismespecifikke produkter	241.000	1.677.500	120.400	2.038.900	1.071.400	652.300	3.762.600	126.220	3,4%
A.1 Turismekarakteristiske produkter	239.400	0	83.400	322.800	39.700	19.500	382.000	86.911	22,8%
Overnatning	17.600	0	2.500	20.100	100	4.200	24.400	22.887	93,8%
Restaurant	64.100	0	0	64.100	0	13.500	77.600	22.847	29,4%
Transport	89.400	0	80.900	170.300	32.900	-5.200	198.000	30.700	15,5%
Rejse-service	11.200	0	0	11.200	0	0	11.200	3.288	29,4%
Kultur og forlystelser	56.700	0	0	56.700	6.600	6.900	70.200	7.009	10,0%
Lystbådehavne	400	0	0	400	100	100	600	180	30,1%
A.2 Turismeforbundne produkter	1.600	1.677.500	37.000	1.716.100	1.031.700	632.800	3.380.600	39.309	1,2%
tobak	0	205.000	200	205.200	112.600	53.000	370.800	17.529	4,7%
Benzin og andet brændstof	0	101.900	0	101.900	163.600	35.000	300.500	8.255	2,7%
Andet	1.600	1.370.600	36.800	1.409.000	755.500	544.800	2.709.300	13.525	0,5%
B. Ikke-turismespecifikke produkter	514.600	22.000	2.679.100	3.215.700	589.000	153.600	3.958.300	26.389	0,7%
I alt	755.600	1.699.500	2.799.500	5.254.600	1.660.400	805.900	7.720.900	152.609	2,0%
- Forbrug i produktion	467.043	977.350	1.315.842	2.760.235					
Bruttoværditilvæksten i basispriser	288.558	722.150	1.483.658	2.494.366					

Noter: Andre branchers produktion af overnatning kan tilskrives udlejning af sommerhuse, der produceres af branchen "Ejendomsmægler, bolig og husleje". Andre branchers produktion af transport kan tilskrives biludleje, der produceres af branchen "Erhvervs-service" samt anden transport produceret af brancherne "Vognmænd og rørtransport" og "Hjælpevirksomhed til transport".

TSA tabel 7. Beskæftigelsen i turismespecifikke brancher, 2022

	Beskæftigede (RAS)			Årsværk (NR)				
	Mænd	Kvinder	I alt	Lønmodtagere	Selvstændige	Mænd	Kvinder	I alt Begge køn
Hoteller mm.	9.652	13.039	22.691	22.218	700	9.749	13.169	22.918
Restauranter	55.208	56.191	111.399	124.216	6.205	64.635	65.786	130.421
Transport	35.482	9.530	45.012	50.861	2.064	41.720	11.205	52.925
<i>Heraf:</i>								
Regional- og fjerntog	4.348	1.536	5.884	5.801	-	4.287	1.514	5.801
S-tog, bus og taxi	19.709	4.081	23.790	21.428	2.007	19.415	4.020	23.435
Skibsfart	8.955	2.866	11.821	21.375	39	16.222	5.192	21.414
Luftfart	2.470	1.047	3.517	2.257	18	1.598	677	2.275
Rejse-service	1.620	2.201	3.821	4.881	175	2.144	2.912	5.056
Kultur, forlystelser og sport	31.765	32.379	64.144	62.103	5.585	33.520	34.168	67.688
I alt	133.727	113.340	247.067	264.279	14.729	151.015	127.993	279.008

Noter: Kønsfordelingen i årsværksstatistikken er baseret på RAS-statistikken (ultimo november).

Tallene for skibsfart indeholder også godstransport og ikke kun passagertransport.

Kilde: Foreløbige tal fra LINE-modellen.

TSA-tabel 8 Turismespecifikke faste bruttoinvesteringer pr. aktiv og branche 2020, mio. kr.

Branche	I alt	Bygninger	Øvrige anlæg	Transportmidler	ICT-udstyr, maskiner og inventar	Intellektuelle rettigheder
Hoteller og restauranter	2.025	311	3	91	1.306	314
Rejsebureauer	241	0	0	-6	25	222
Kunst, kultur og spil	4.559	291	1	24	440	3.803
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	2.222	1.085	269	63	659	146
Turisme	9.047	1.687	273	172	2.430	4.485
Dansk økonomi i alt	490.867	189.918	48.053	48.057	76.616	128.194

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69.

TSA-tabel 9 Offentlige turismeinvesteringer

	2019	2020	2021	2022	2023	Andel 2023
	mio. kr.					pct.
I alt	637	797	747	666	779	100
<i>Heraf:</i>						
Staten	259	432	368	256	376	48
<i>VisitDenmark-midler</i>	135	215	138	130	139	18
<i>Øvrige midler</i>	123	218	230	125	236	30
Kommunerne (konto 6.48.62)	379	365	379	410	403	52

Kilder: [Finansloven](#), konto 0834 og Danmarks Statistik, REGK31.

TSA tabel 10A. Ankomster og overnatninger

(2022, 1.000)	Udenlandske turister i Danmark			Danske turister i Danmark			Danske turister i udlandet		
	Overnattende turister	Endags-rejsende	I alt	Overnattende turister	Endags-rejsende	I alt	Overnattende turister	Endags-rejsende	I alt
Ankomster	14.190	5.719	19.909	20.694	46.372	67.066	6.662	n/a	n/a
Overnatninger	60.611	-	60.611	82.396	-	82.396	41.526	-	41.526

Note: Udgående overnatninger er opregnet med gennemsnit på 9 overnatninger for ferierejser (mindst 4 overnatninger) og 2 overnatninger for ferierejser (under 4 overnatninger) og tilsvarende med et gennemsnit på 4 overnatninger for forretningsrejsende.

Kilder: Indgående og indenlandsk: Danmarks Statistik, Institut for Grænseregionsforskning og DTU (se evt. appendiks 12).

Udgående: Danmarks Statistik, FF3, "Ferie og Forretningsrejser"

TSA tabel 10B. Ankomster og overnatninger fordelt på transportform

Transportform (2022, 1.000)	Ankomster	Overnatninger
Fly	1.975	5.295
Søveje	1.451	3.524
Færge	661	2.249
Krydstogt	666	666
Lystbåd	124	609
Landtransport	4.958	25.230
Bil	3.625	20.507
Bil m. campingvogn /autocamper	652	3.011
Tog	477	1.124
Bus	146	368
Cykel og motorcykel	58	220
I alt	8.384	34.049

Noter: Dækker turister, der overnatter på hotel, feriecenter, campingplads, vandrerhjem, i feriecenter eller lejet feriehus, eller kommer hertil via lystbåd eller krydstogt.

Færgetransport indeholder også en del, der kommer i bil, autocamper mm.

Kilder: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2022 og Danmarks Statistik.

TSA tabel 10C. Kapacitet på overnatningssteder efter type

(Kapacitet 2022)	Hoteller o. l.	Campingpladser	Feriecentre	Vandrerhjem
Overnatningsstatistik¹				
Antal overnatningssteder	618	403	86	118
Kapacitet (værelser/enheder)	57.241	90.726	7.669	4.968
Kapacitet (senge/pladser)	117.447	272.178	39.372	19.444
Kapacitetsudnyttelse (værelse)	59%		47%	
Kapacitetsudnyttelse (senge)	45%	17%	35%	
Små overnatningssteder²				
Antal overnatningssteder	422	56		
Kapacitet (værelser/enheder)	4.581	2.424		
Kapacitet (senge/pladser)	9.560	7.275		

¹Max. kapacitet for hoteller og feriecentre med min. 40 senge og campingpladser med min. 75 enheder.

Hver campingenhed har en kapacitet på 3 sovepladser.

²Hoteller o.l. med 10-39 senge og campingpladser med 10-74 campingenheder.

Kilder: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk/HOTEL6 og CAMP3 samt "Overnatninger på mindre hoteller, campingpladser o.l."

TSA tabel 10D. Antal arbejdssteder 2022

Branche	Antal
<i>Overnatning</i>	
551010 Hoteller	785
551020 Konferencecentre og kursusjendomme	125
552000 Feriebøliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold (inkl. vandrerhjem og feriecentre)	428
Vandrerhjem* (40+ senge eller Danhostel-medlemmer)	118
Feriecentre* (40+ senge)	86
553000 Campingpladser	390
559000 Andre overnatningsfaciliteter	30
683120 Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.	233
<i>Restaurant</i>	
561010 Restauranter	6.173
561020 Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.	3.478
562100 Event catering	939
562900 Anden restaurationsvirksomhed	1.386
563000 Caféer, værtshuse, diskoteker mv.	2.500
<i>Transport</i>	
491000 Passagertransport med regional- eller fjern tog	109
493110 Rutebuskørsel, by- og nærtrafik	224
493120 S-togstrafik, metro og andre nærbaner	8
493200 Taxikørsel	3.395
493920 Turistkørsel og anden landpassagertransport	392
501000 Sø- og kysttransport af passagerer	96
503000 Transport af passagerer ad indre vandveje	13
511010 Ruteflyvning	43
511020 Charter- og taxifyvning	46
522130 Drift af betalingsveje, -broer og -tunneler	5
771100 Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer	268
<i>Rejse-service</i>	
791100 Rejsebureauer	231
791200 Rejsearrangører	228
799000 Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed	139
<i>Kultur og forlystelser</i>	
910200 Museer	348
910300 Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner	19
910400 Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater	57
931100 Drift af sportsanlæg	858
931900 Andre sportsaktiviteter	729
932100 Forlystelsesparker o.l.	146

Appendiks 12. Kilder til overnatninger

Overnatning	Komplet Geografi	Dækning	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatnings-statistikken	Danmark Statistik*	2022	Lille
Feriecenter	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatnings-statistikken	Danmarks Statistik	2022	Lille
Camping	Kommuner	Totaltælling min. 75 enheder	Overnatnings-statistikken	Danmarks Statistik*	2022	Lille
Vandrerhjem	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge og Danhostelmedlemmer	Overnatnings-statistikken	Danmarks Statistik	2022	Lille
Lystbådehavn (betalte)	Kommuner	Totaltælling (frivillig)	Overnatnings-statistikken	Danmarks Statistik	2022	Lille
Lejet feriehus gennem udlejningsbureau	Kommuner	Totaltælling min. 25 disponible huse	Feriehus-statistikken	Danmarks Statistik*	2022	Lille
Krydstogt	Kommuner	Totaltælling	Havneanløbslister	Cruise Copenhagen Network/WOCO	2022	Lille
Lejet helårsbolig	Kommuner	Airbnb, Booking, Expedia, Tripadvisor	Udlejningsstatistik, korrigeret for feriehusudlejning	Eurostat, bedømmelser til kommunefordeling, BBR	2022	Medium
Eget feriehus	Kommuner	Stikprøve	Sommerhusundersøgelsen	Danmarks Statistik	2022	Medium
Lånt feriehus	Kommuner	Stikprøve	Sommerhusundersøgelsen	Danmarks Statistik	2022	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Totaltælling	Indsamling	VisitDenmark	2008	Lille
Udenlandske endagsferie-rejsende	Kommuner	Stikprøve	Endagsundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Stor
Danske endagsferie-rejsende	Kommuner	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2022	Medium
Dansk endagsforretnings-rejsende	Kommuner	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2022	Medium
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Kommuner	Stikprøve	Ferie- og Forretnings-rejsende	Danmarks Statistik	2018	Medium
Danskeres ophold v. familie og venner	Amter	Stikprøve	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Medium

Note: VisitDenmark opregner for små enheder.

Usikkerhed: **Lille:** Baseret på løbende statistik. **Medium:** Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. **Stor:** Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Appendiks 13. Kilder til døgnforbrug

Overnatningsform	Komplet Geografi	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Lille
Feriecenter	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Lille
Camping	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Lille
Vandrerhjem	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Lille
Lystbådehavn (betalte)	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Lejet feriehus gennem udlejningsbureau	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Lille
Krydstogt	Krydstogtskommuner	CCN's passager survey og VisitDenmarks beregninger	CNN/WOCO	2016	Medium
Lejet helårsbolig	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Medium
Eget feriehus	Landsdele	Sommerhusundersøgelsen, Forbrugsundersøgelsen	Danmarks Statistik	2022	Medium
Lånt feriehus	Regioner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Indsamling	VisitDenmark	2002	Medium
Udenlandske endagsferierejsende	National	Endagsundersøgelsen	VisitDenmark	2022	Stor
Danske endagsferierejsende	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Beregnet fra udbudssiden	Danmarks Statistik	2006	Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	National	Ferie- og forretningsrejsende, Forbrugsundersøgelsen	Danmarks Statistik	2018	Medium
Danskeres ophold hos familie og venner	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium

Note: Opregnet til 2022-priser.

Usikkerhed: Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Appendiks 14. Turismebrancher og -produktafgrænsninger

Tabel 14.1.1. Turismeerhverv (turismespecifikke brancher i dansk TSA)

NACE (rev. 2)	DB07	Turismeerhverv
Overnatningssteder		
55.10	55.10.10	Hoteller
55.10	55.10.20	Konferencecentre og kursusjendomme
55.20	55.20.00	Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold
55.30	55.30.00	Campingpladser
55.90	55.90.00	Andre overnatningsfaciliteter
68.31	68.31.20	Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.
Restauranter m.v.		
56.10	56.10.10	Restauranter
56.10	56.10.20	Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.
56.21	56.21.00	Event catering
56.29	56.29.00	Anden restaurationsvirksomhed
56.30	56.30.00	Caféer, værtshuse, diskoteker mv.
Transportvirksomheder		
49.10	49.10.00	Passagertransport med regional- eller fjern tog
49.31	49.31.10	Rutebuskørsel, by - og nærtrafik
49.31	49.31.20	S-togstrafik, metro og andre nærbaner
49.32	49.32.00	Taxikørsel
49.39	49.39.20	Turistkørsel og anden landpassagertransport
50.10	50.10.00	Sø - og kysttransport af passagerer
50.30	50.30.00	Transport af passagerer ad indre vandveje
51.10	51.10.10	Ruteflyvning
51.10	51.10.20	Charter- og taxifyvning
52.21	52.21.30	Drift af betalingsveje, - broer og tunneller*
77.11	77.11.00	Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer**
Rejse-service		
79.11	79.11.00	Rejsebureauer
79.12	79.12.00	Rejsearrangører
79.90	79.90.00	Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed
Kultur, forlystelser og sport		
90.01	90.01.10	Teater- og koncertvirksomhed
91.01	91.01.10	Biblioteker
91.02	91.02.00	Museer
91.03	91.03.00	Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner
91.04	91.04.00	Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater
93.11	93.11.00	Drift af sportsanlæg
93.19	93.19.00	Andre sportsaktiviteter
93.21	93.21.00	Forlystelsesparker o.l.
93.29	93.29.10	Lystbådehavne***
93.29	93.29.90	Andre forlystelser og fritidsaktiviteter

Detailhandel og turismerelevante erhverv (aggregerede branchegrupper, turismeforbundne brancher i dansk TSA)

NACE (rev. 2)	DB07	Turismeerhverv
10.11-10.92		Fremstilling af fødevarer
11.01-11.07		Fremstilling af drikkevarer
12.00	12.00.00	Fremstilling af tobaksprodukter
19.20	19.20.00	Fremstilling af raffinerede mineralolieprodukter
13.10-33.20		Fremstillingsindustrien af diverse varer
46.11-46.90		Engroshandel
47.11-47.99		Detailhandel
82.30	82.30.00	Organisering af kongresser, messer og udstillinger****

Note: NACE: Nomenclature of activity of European Communities. DB07: Dansk Branchekode 2007

*Under "hjelpevirksomhed i forbindelse med transport".

**Under "udlejning og leasing".

***Lystbådehavne var tidligere placeret i "Rejseservice".

****Denne branche indgår kun i satellitregnskabet for mødeindustrien.

Reference: Danmarks Statistik, Dansk Branchekode 2007 - Kompendium.

Tabel 14.2.1. Turismeprodukter (turismekarakteristiske produkter i dansk TSA)

Kode i NRNR	Turismeprodukter
Overnatning:	
T551010	Hoteller
T551020	Konferencecentre, kursusejendom
T552000	Ferieboliger og lign.
T553000	Campingpladser
T559000	Andre overnatningsfaciliteter
T683120	Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.
Restaurant:	
T561000	Restauranter, pizzeriaer mv.
T562100	Event catering
T562900	Kantiner, anden restaurantvirksomheder
T563000	Caféer, v�ertshuse, diskoteker
Transport:	
T491000	Jernbaner, passagertransport
T493110	Rutebuskørsel, by og n�ertrafik
T493120	Bus, S-togstrafik, metro, n�erbaner
T493920	Turistkørsel, landpassage transport
T501000	S� - og kysttransport af passagerer
T503040	Transport ad indre vandveje
T511010	Ruteflyvning
T511020	Charter- og taxiflyvning
T522130	Betalingsvej, - bro og - tunneller
T771100	Personbiludlejning
Rejse-service:	
T791100	Rejsebureauer
T791200	Rejsearrangører
T799000	Turistbureauer, mv.
Kultur, forlystelser og sport:	
T900110	Teater- og koncertvirksomhed
T910110	Biblioteker
Q910200	Museer, offentlige ikke-markedsm�essige
S910200	Museer, offentlige salgsindtægter
T910200	Museer, markedsm�essige
T910400	Botaniske og zoologiske haver
T931100	Idrætsanlæg, markedsm�essige
T931900	Andre sportsaktiviteter
K930020	Drift af egne forlystelser mv.
Q932100	Forlystelsesparker, offentlige ikke-markedsm�essige
S932100	Forlystelsesparker, offentlige salgsindtægter
T932100	Forlystelsesparker o.l.
T932910	Lystbådehavne

Detailhandel mm (aggregerede, turismeforbundne produkter i dansk TSA)

100010-100050	Fødevarerindustrien
110000-120000	Drikkevarer- og tobaksindustrien
190000	Benzin og andre brændselsprodukter
130000-330000	Fremstillingsindustrien
T460000-T470000	Detail- og engroshandelsavance
T823000-VAK82meet	Kongres- og messeudstilling*

Noter:

*Dette produkt indgår kun i satellitregnskabet for mødeindustrien

Det skal i øvrigt bemærkes, at ikke alle turisme produkter bliver produceret i turismebrancherne. Når turisme produkterne i LINE-modellen bliver aggregeret, bliver f.eks. *produktet* "Udlejning af sommerhuse" produceret af *branchen* "Ejendomsmægler, bolig og husleje", der pga. størrelsen af den ikke-turismerelaterede del af branchen er placeret i "Andre brancher" i tabellerne i rapporten. Tilsvarende indgår *produktet* "biludleje" (lokal transport) nu i *branchen* "Erhvervsservice", der ligeledes er placeret i "Andre brancher".

Appendiks 15. Turismens direkte værditilvækst ift. branchers værditilvækst

Tabel 15.1.1 Turismens værditilvækst sammenlignet med andre branchegrupper fordelt på nationalregnskabs 36-gruppering 2019-2022

	Værditilvækst		Andel	
	2019 mia. kr.	2022	2019 <i>pct.</i>	2022
I alt	2.005,0	2.507,7	100	100
Turisme	46,9	45,6	2,3	1,8
Handel	252,6	307,4	12,6	12,3
Transport	107,4	306,6	5,4	12,2
Boliger	166,0	181,1	8,3	7,2
Undervisning	121,6	127,7	6,1	5,1
Medicinalindustri	85,5	124,6	4,3	5,0
Bygge og anlæg	109,9	124,2	5,5	5,0
Sundhedsvæsen	100,9	116,9	5,0	4,7
Finansiering og forsikring	107,8	116,7	5,4	4,7
Sociale institutioner	103,7	113,9	5,2	4,5
Offentlig administration, forsvar og politi	98,5	109,6	4,9	4,4
Rådgivning mv.	85,3	106,2	4,3	4,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	62,2	68,3	3,1	2,7
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	56,7	60,9	2,8	2,4
Energiforsyning	24,4	59,4	1,2	2,4
It- og informationstjenester	48,1	58,8	2,4	2,3
Maskinindustri	54,2	47,0	2,7	1,9
Hoteller og restauranter	33,4	37,7	1,7	1,5
Kultur og fritid	29,2	34,0	1,5	1,4
Forlag, tv og radio	27,9	33,7	1,4	1,3
Andre serviceydelser	29,5	33,3	1,5	1,3
Møbel- og anden industri mv.	25,8	33,1	1,3	1,3
Forskning og udvikling	25,2	33,1	1,3	1,3
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	31,9	31,5	1,6	1,3
Metalindustri	23,2	27,0	1,2	1,1
Råstofindvinding	16,7	26,1	0,8	1,0
Kemisk industri	21,2	24,6	1,1	1,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	28,6	22,5	1,4	0,9
Reklame og øvrige erhvervsservice	19,8	21,6	1,0	0,9
Elektronikindustri	19,4	21,0	1,0	0,8
Telekommunikation	20,4	20,3	1,0	0,8
Plast-, glas- og betonindustri	19,7	20,2	1,0	0,8
Vandforsyning og renovation	15,7	17,8	0,8	0,7
Træ- og papirindustri, trykkerier	10,6	11,8	0,5	0,5

Fremst. af elektrisk udstyr	8,1	9,0	0,4	0,4
Olieraffinaderier mv.	1,2	7,3	0,1	0,3
Private husholdninger med ansat medhjælp	4,8	4,9	0,2	0,2
Transportmiddelindustri	4,4	4,4	0,2	0,2
Tekstil- og læderindustri	3,5	3,5	0,2	0,1

Note: Sammenligningen af den turismeskabte værditilvækst med forskellige branchers værditilvækst ikke er reel, idet turisme ikke er et selvstændigt erhverv, men går på tværs. Derudover er turismens placering på listen afhængig af, hvor detaljeret brancherne grupperes.

Kilde: Danmarks Statistiks nationalregnskab, NABP36 og VisitDenmark.

Appendiks 16. Forretningsområderne i dansk turisme

Tabel 16.1.1 Turismeforbrug pr. forretningsområde 2022

	Turismeforbrug			
	I alt	Kyst- og naturturisme	Storbyturisme mio. kr.	Erhvervs- og mødeturisme
Hele landet	152.609	84.305	34.621	33.683
Kommerciel	97.678	55.297	24.156	18.225
Hotel - ferie	25.974	10.187	15.787	0
Hotel - forretning	18.225	0	0	18.225
Feriecentre	4.463	4.435	28	0
Camping	8.144	6.609	1.535	0
Vandrerhjem	3.040	751	2.290	0
Lejet feriehus	1.077	963	114	0
Lystbåde	27.785	27.125	660	0
Deleøkonomiske platforme	7.761	4.337	3.424	0
Festival	836	826	9	0
Krydstogt	372	63	309	0
Ikke-kommerciel	54.931	29.008	10.465	15.458
Eget feriehus	6.387	5.857	530	0
Lånt feriehus	4.254	4.070	184	0
Familie/Venner	10.367	6.736	3.631	0
Endagsturister - ferie	18.465	12.344	6.121	0
Endagsturister - forretning	15.458	0	0	15.458

Note: Kyst- og naturisme: ferieturisme uden for de fire storbyer, storbyturisme: ferieturisme i de fire storbyer.

Tabel 16.1.2 Turismeskabt beskæftigelse pr. forretningsområde 2022

	Kyst- og naturturisme	Storbyturisme	Erhvervs- og mødeturisme	Hele landet		
				Turismeskabt beskæftigelse årsværk	Forde- ling pct.	Andel af samlet be- skæfti- gelse
Turismeerhverv	36.261	20.540	20.091	76.892	53%	28%
Overnatningssteder	5.920	5.089	7.852	18.861	13%	82%
Restoranter og værtshuse	22.895	12.097	7.061	42.053	29%	32%
Transportvirksomheder	2.791	855	2.331	5.977	4%	11%
Rejse-service	231	469	2.546	3.246	2%	64%
Kultur, forlystelser og sport	4.424	2.029	302	6.754	5%	10%
Detailhandel	19.454	5.554	2.405	27.413	19%	3%
Andre brancher	25.821	8.626	7.237	41.685	29%	2%
Ejendomsmæglere, bolig og husleje	1.008	391	193	1.592	1%	5%
Erhvervsservice	5.949	2.215	2.575	10.739	7%	3%
Øvrige	18.864	6.020	4.468	29.353	20%	2%
I alt	81.537	34.720	29.732	145.990	100%	5%

Note: Kyst- og naturisme: ferieturisme uden for de fire storbyer, storbyturisme: ferieturisme i de fire storbyer.

Referencer

- Danmarks Statistik (2024): [Arbejdssteder](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2024): [Betalingsbalancens løbende poster](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2024): [Branchefordelt nationalregnskab](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2024): [Dansk økonomi især drevet af medicinalindustri](#). NYT.
- Danmarks Statistik (2023): [Ferie og forretningsrejser 2022](#). Statistikbank
- Danmarks Statistik (2023): [Værdi af import og eksport](#). Statistikbank
- Danmarks Statistik (2024): [Firmaernes køb og salg](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2024): [Overnatninger og rejser](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2024): [Kommunernes regnskaber](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2023): [Passagerer på udenrigsflyvninger](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2015): [Sommerhusundersøgelsen 2014](#). Statistisk Efterretning 2015:1.
- Danmarks Statistik (2023): [Husholdningers forbrug på dansk område 2022](#).
- Danmarks Statistik (2024): [Tjenestebalancen](#). Statistikbank.
- Eurostat, OECD, UN Tourism og UN (2008): [Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework](#)
- Eurostat (2023): [Short-stay accommodation booked via collaborative economy platforms](#).
- Finansministeriet (2024): [Finansloven, konto 0834](#).
- Fonnesbech-Sandberg, Martin (2024): [Turismens økonomiske betydning 2019-2023](#). VisitDenmark.
- Fonnesbech-Sandberg, Martin (2023): [Sommerhusundersøgelsen 2022](#). VisitDenmark.
- Fonnesbech-Sandberg, Martin (2023): [Turisternes døgnforbrug 2022](#). VisitDenmark.
- Fonnesbech-Sandberg, Martin og Jørgensen, Julie (2023): [Turismens økonomiske betydning i Danmark 2021](#). VisitDenmark.
- Jensen, Camilla og Zhang, Jie (2016): [En introduktion til multiplikatorer inden for området turisme og dansk praksis på området](#). Notat fra Center for Regional- og Turismeforskning. Bornholm.
- Madsen, Bjarne og Zhang, Jie (2010): [Towards a new framework for accounting and modelling the regional and local impacts of Tourism](#). *Economic Systems Research*, 22(4), 313-340.
- Rich, Robin (2018): [Mødeturismens økonomiske betydning i Danmark 2017](#). VisitDenmark.
- UN (2008): [International Recommendations for Tourism Statistics 2008](#).
- Wonderful Copenhagen Cruise Network (2017): [Copenhagen Cruise Network Passenger Survey 2016](#).
- Zhang, Jie (2005, 2019): [Documentation on Regional Tourism Satellite Accounts in Denmark](#). AKF, CRT.
- Zhang, Jie, Madsen, Bjarne og Jensen-Butler, C. (2007): [The Regional impact of Tourism – the Case of Denmark](#). *Regional Studies*, 41 (6), 839-853.

Zhang, Jie og Hedetoft, Anders. (2011): Tourism Satellite Accounts and Tourist Consumption Patterns in Denmark, Økonomi og Politik, 84 (4), 25-39.

Zhang, Jie og Lindahl, Jonathan (2021): Ændringer i SAM-K/LINE og RTSA. CRT.